

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0407/2012

10.12.2012

RAPORT

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (2014–2018) kohta, millega täiendatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” (COM(2011)0812 – C7-0009/2012 – 2011/0400(NLE))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Peter Skinner

Kasutatud tähised

- * Konsulteerimiskord
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II Seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III Seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Õigusakti projektiga muudetava olemasoleva õigusakti kohta tehtud iga muudatusettepaneku päis sisaldab kolmandat ja neljandat rida, millel märgitakse vastavalt olemasolev õigusakt ja selle asjaomane säte. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	47
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS.....	51
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS.....	63
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	66

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (2014–2018) kohta, millega täiendatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020”
(COM(2011)0812 – C7-0009/2012 – 2011/0400(NLE))

(Konsulterimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2011)0812),
 - võttes arvesse Euratomi asutamislepingu artiklit 7, mille alusel nõukogu konsulteris Euroopa Parlamendiga (C7-0009/2012),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0407/2012),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. juhib tähelepanu asjaolule, et seadusandlikus ettepanekus esitatud rahastamispakett on vaid seadusandjale suunatud soovitus ning seda ei saa määrata kindlaks enne, kui jõutakse kokkuleppele määruse osas, millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020;
 3. tuletab meelde oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel¹; kordab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus on vaja piisavaid lisavahendeid, et liit saaks ellu viia oma praeguseid poliitilisi prioriteete ning Lissaboni lepinguga saadud uusi ülesandeid, samuti reageerida ootamatutele sündmustele; juhib tähelepanu sellele, et isegi kui järgmise mitmeaastase finantsraamistiku vahendite summa oleks 2013. aasta tasemest vähemalt 5 % suurem, oleks võimalik liidu kokkulepitud eesmärkide ja kohustuste ning liidu solidaarsuse põhimõtte täitmisele kõigest piiratult kaasa aidata; palub nõukogul, juhul kui ta ei jaga seda seisukohta, selgelt välja tuua, millistest tema poliitilistest prioriteetidest või projektidest võiks nende tõendatud Euroopa lisandväärtusest hoolimata üldse loobuda;
 4. tuletab lisaks meelde oma seisukohta, mille kohaselt peaksid järgmise mitmeaastase finantsraamistiku keskmes vastavalt Euroopa lisandväärtuse ja tipptaseme põhimõtetele olema majanduskasvu ja konkurentsivõimet soodustavate valdkondade, näiteks teadus- ja uuendustegevus, eelarvevahendid;
 5. tuletab eelkõige meelde, et samas resolutsioonis nõuab Euroopa Parlament asjaomaste kulutuste märkimisväärsset suurendamist alates 2013. aastast, et tõhustada ja stimuleerida

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0266.

liidus teadus-, arendus- ja uuendustegevuse rahastamist ning see tagada;

6. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2 ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a;
7. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
8. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Ühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (edaspidi „Euratomy programm”) raames tehtavate tuumauuringutega aidatakse kaasa teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” (kehtestatud [kuupäev] määrusega (EL) nr XX/XXXX, edaspidi „raamprogramm „Horisont 2020”) eesmärkide saavutamisele ja **hõlbustatakse** Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist ning Euroopa teadusruumi loomist ja toimimist.

Muudatusettepanek

(3) **Toetades tuumauuringuid ja tippasemel innovatsiooni, aitab** ühenduse teadus- ja koolitusprogramm (edaspidi „Euratomy programm”) kaasa teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” (kehtestatud [kuupäev] määrusega (EL) nr XX/XXXX, edaspidi „raamprogramm „Horisont 2020”) eesmärkide saavutamisele ja **hõlbustab** Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist ning Euroopa teadusruumi loomist ja toimimist **ning aitab kaasa energiatehnoloogia strateegilise kava (SET-kava) rakendamisele. Lisaks tuleks Euratomy programmiga püüda kasutada tuumauuringuteks rohkem struktuurifondide vahendeid ja tagada vastavus kõnealuste vahendite ja ühenduse uuringuprioriteetide vahel, ilma et tippaseme põhimõte ohtu seataks.**

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 3 a (uus)

(3 a) Euratomi seitsmenda raamprogrammi (2007–2011) alusel on käivitatud kolm olulist Euroopa koostööalgatust tuumateaduse ja -tehnoloogia valdkonnas. Need on säästva tuumaenergia tehnoloogiaplatvorm (SNETP), geoloogilise lõppladustamise tehnoloogiaplatvorm (IGDTP) ning Euroopa multidistsiplinaarne väikese kiirgusdoosi algatus (MELODI). SNETP ja IGDTP vastavad SET-kava eesmärkidele.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Olenemata tuumaenergia võimalikust mõjust energiavarustusele ja majanduse arengule, võivad tõsised tuumaõnnetused ohustada inimeste tervist. Seepärast tuleks Euratomi *teadus- ja koolitusprogrammi* puhul pöörata võimalikult suurt tähelepanu tuumaohutusele ja vajaduse korral julgeolekuaspektidele.

Muudatusettepanek

(4) Olenemata tuumaenergia võimalikust mõjust energiavarustusele ja majanduse arengule, võivad tõsised tuumaõnnetused, **tuumarelva levik ja kuritahtlikud teod, sealhulgas tuumaterrorism** ohustada inimeste tervist. Seepärast tuleks Euratomi **programmi** puhul pöörata võimalikult suurt tähelepanu tuumaohutusele ja vajaduse korral – **osana Teadusuuringute Ühiskeskuse tööst** – julgeolekuaspektidele. **Lisaks tuleks tähelepanu pöörata kolmandatele riikidele, kellel on ELiga ühine piir, ja piiriülese tuumaohutuse aspektidele, mis määrab liidu lisandväärtuse.**

Selgitus

Tuumajulgeoleku teadus- ja arendustegevus ei kuulu Euratomi pädevusse. Ainult Teadusuuringute Ühiskeskusel on lubatud tegeleda tuumajulgeoleku küsimustega. See peaks olema selgelt välja toodud.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 a) Säästva tuumaenergia Euroopa tööstusalgatuse (ESNII) eesmärk on 2040. aastaks käivitada suletud kütusetsükliga neljanda põlvkonna kiirete neutronite reaktorid. Sinna kuulub kolm suurprojekti: prototüüp ASTRID (naatriumjahutusega), demonstraator ALLEGRO (gaasjahutusega) ja MYRRHA-tehnoloogial töötav pilootkäitis (plüüjahutusega).

**Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5) Kuna kõikides liikmesriikides on tuumarajatised või seal kasutatakse radioaktiivseid materjale eelkõige meditsiinilisel otstarbel, on nõukogu 2. detsembri 2008. aasta järel dustes tunnistanud jätkuvat vajadust tuumaalase pädevuse järele, tagades selle eelkõige teadusuuringualase ning ühenduse tasandil koordineeritava asjakohase hariduse ja **koolitusega.**

(5) Kuna kõikides liikmesriikides on tuumarajatised või seal kasutatakse radioaktiivseid materjale eelkõige meditsiinilisel otstarbel, on nõukogu 2. detsembri 2008. aasta järel dustes tunnistanud jätkuvat vajadust tuumaalase pädevuse järele, tagades selle eelkõige teadusuuringualase ning ühenduse tasandil koordineeritava asjakohase hariduse ja **koolituse ning paranenud töötingimustega.**

Selgitus

Arvesse võttes väikest, kuid võimalikku ohtu, et tuumavaldkonnas tegutsevad teadlased ja töötajad puutuvad kokku ohtlike materjalidega, tuleb meeles pidada, et EL ei tohi kunagi lakata oma ohutusstandardeid täiendamast.

**Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) ITERi projekti ühiseks rakendamiseks

(6) ITERi projekti ühiseks rakendamiseks

ettenähtud ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni asutamislepingu sõlmimisega on ühendus võtnud kohustuse osaleda ITERi ehitamises ja selle edasises kasutamises. Ühenduse osalust haldab ITERi ja Tuumasünteesienergeetika Arendamise Euroopa Ühisettevõtte (edaspidi „ühisettevõtte Fusion for Energy”), mis loodi nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsusega. *Ühisettevõtte* Fusion for Energy, sh ITERi tegevust reguleeritakse eraldi õigusaktiga.

ettenähtud ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni asutamislepingu sõlmimisega on ühendus võtnud kohustuse osaleda ITERi ehitamises ja selle edasises kasutamises. Ühenduse osalust haldab ITERi ja Tuumasünteesienergeetika Arendamise Euroopa Ühisettevõtte (edaspidi „ühisettevõtte Fusion for Energy”), mis loodi nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsusega. *Ühisettevõtte* Fusion for Energy, sh ITERi tegevust reguleeritakse eraldi õigusaktiga, **millega tagatakse, et ITERit rahastatakse mitmeaastasest finantsraamistikust, ning sätestatakse ka maksimaalne summa, mille võib liidu eelarvest ITERi projektile aastatel 2014–2018 eraldada.**

Selgitus

Ehkki ITERi projektiga tegeldakse ühe teise õigusakti raames, on Euroopa Parlamendi ülesanne komisjonile ja nõukogule märku anda, et projekti rahastamine peaks olema tagatud mitmeaastase finantsraamistiku raames, nagu see varem on olnud. Komisjon ei ole esitanud ühtki loogilist põhjust selle mitmeaastasest finantsraamistikust välja jätmiseks. Seda tuleb teha „Horisont 2020” projekte ja muid liidu juba olemasolevaid programme kahjustamata.

Muudatusettepanek 7 Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Selleks et täiendada ELi järgmiste aastakümnete muid prioriteete, peab tuumalõhustumise uuringute raamistik toetama ELi olemasolevaid eesmärke ja ettepanekuid, nagu SET-kava ja „Energia tegevuskava aastani 2050”. See raamistik peaks toetama ka Säästva tuumaenergia Euroopa tööstusalgatust (ESNII). Samuti peab raamistik täiendama ELi laiemaid ettepanekuid koostöö kohta kolmandate riikidega nii palju kui võimalik.

Selgitus

On oluline, et raamistik toimiks ELi kokkulepitud ja väljatöötatud prioriteetide täiendina. Lisaks peaks nimetatud raamistik enam toetama säästva tuumaenergia Euroopa tööstusalgatust (ESNII), mis algatati 2010. aasta novembris.

Muudatusettepanek 8 Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Selleks et tuumasünteesienergia muutuks äriotstarbelise energiatootmise üheks usaldusväärseks võimaluseks, tuleb ITERi ehitamine kõigepealt edukalt ja õigel ajal lõpule viia ning alustada selle käitamist. Samuti tuleb kehtestada ambitsioonikad, kuid realistlikud suunised 2050. aastaks seatud elektritootmiseesmärkide saavutamiseks. Kõnealuste sihtide saavutamiseks tuleb Euroopa tuumasünteesiprogrammile uus suund anda. Rohkem tuleks keskenduda ITERi toetatavale tegevusele. ***Selline ratsionaliseerimine ei tohiks kahjustada Euroopa juhtivat rolli tuumasünteesiuuringutes.***

Muudatusettepanek

(7) Selleks et tuumasünteesienergia muutuks äriotstarbelise energiatootmise üheks usaldusväärseks võimaluseks, tuleb ITERi ehitamine kõigepealt edukalt ja õigel ajal lõpule viia ning alustada selle käitamist ***ja jätkata olemasolevate seotud või kõrvalprojektide tegevuse, näiteks Euroopa ühisoroidkambri (JET), toetamist.*** Samuti tuleb kehtestada ambitsioonikad, kuid realistlikud suunised 2050. aastaks seatud elektritootmiseesmärkide saavutamiseks. Kõnealuste sihtide saavutamiseks tuleb Euroopa tuumasünteesiprogrammile uus suund anda. Rohkem tuleks keskenduda ITERi toetatavale tegevusele, ***sealhulgas selle rahastamise tagamisele mitmeaastases finantsraamistikus täielikul ja läbipaistval viisil. Mitmeaastasest finantsraamistikust rahastamisega tagatakse ühenduse kohustus kindlustada projekti pika-ajaline edu ning ennetatakse kulude astmelist kasvu edaspidi. Euroopa juhtiva rolli säilitamine tuumasünteesiuuringutes on raamistiku oluline eesmärk.***

Selgitus

Lisaks ITERile on ka teisi olulisi tuumasünteesienergeetika projekte, näiteks JET, mis on tegutsenud juba aastaid ning on oluliseks tulevikku suunatud tuumasünteesienergeetika projektiks enne ITERi käivitamist. ITERi projekti eduks on oluline, et kõnealused uuringud jätkuksid.

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Teadusuuringute Ühiskeskus (edaspidi „JRC”) peaks jätkuvalt tagama tarbijale orienteeritud sõltumatu teadus- ja tehnoloogiaalase toetuse ühenduse poliitika sõnastamisele, väljatöötamisele, rakendamisele ja jälgimisele eelkõige tuumaohutuse ja -julgeolekuga seotud teadusuuringute ja koolitustegevuse valdkonnas.

Muudatusettepanek

(8) Teadusuuringute Ühiskeskus (edaspidi „JRC”) peaks jätkuvalt tagama tarbijale orienteeritud sõltumatu teadus- ja tehnoloogiaalase toetuse ühenduse poliitika **ja vajaduse korral ka rahvusvahelise poliitika** sõnastamisele, väljatöötamisele, rakendamisele ja jälgimisele eelkõige tuumaohutuse ja -julgeolekuga seotud teadusuuringute ja koolitustegevuse valdkonnas. **Ta peaks seda tegema vastavalt suunistele, mille võtavad vastu liidu institutsioonid, eelkõige tuumaelektrijaamade stressitestide valguses.**

Selgitus

Teadusuuringute Ühiskeskuse ülesanne on teha tööd ELi poliitika toetamiseks, antud juhul ohutuse ja turvalisuse küsimustes. Seetõttu on igati seaduspärane jääda pärast tuumaelektrijaamade stressiteste ootama suuniseid, mida ELi institutsioonid Teadusuuringute Ühiskeskuse tööprogrammi kohta annavad.

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Kui iga liikmesriigi asi on otsustada, kas kasutada tuumaenergiat või mitte, siis liidu ülesanne on kõikide liikmesriikide huvides välja töötada raamistik, millega toetatakse valdkonnaüleseid tuumalõhustumistehnoloogia alaseid ühiseid teadusuuringuid ning teadmiste loomist ja säilitamist, pöörates erilist rõhku ohutusele, julgeolekule, kiirguskaitsele ja tuumarelva leviku tõkestamisele. Selleks on vaja sõltumatut teaduslikku tõendusmaterjali ja selles osas võib JRC anda olulise panuse. Sellist vajadust on tunnistanud komisjoni teatises „Euroopa

Muudatusettepanek

(10) Kui iga liikmesriigi asi on otsustada, kas kasutada tuumaenergiat või mitte, siis liidu ülesanne on kõikide liikmesriikide huvides välja töötada raamistik, millega toetatakse valdkonnaüleseid tuumalõhustumistehnoloogia, **eriti uue põlvkonna tuumareaktorite** alaseid ühiseid teadusuuringuid, ning teadmiste loomist ja säilitamist, pöörates erilist rõhku ohutusele, julgeolekule, kiirguskaitsele, **sealhulgas otse tuumamaterjaliga kokku puutuvate töötajate parematele töötingimustele, tuumarajatiste dekomisjoneerimisele** ja tuumarelva leviku tõkestamisele. Selleks

2020 – strateegiline juhtalgatus „Innovaatiline liit”, milles teatati kavatsusest tugevdada JRC kaudu poliitiliste otsuste tegemiseks vajalikke teaduslikke tõendusmaterjale. JRC teeb ettepaneku seada kõnealuse ülesande lahendamisel tuumaohutuse ja -julgeoleku alastes teadusuuringutes kesksele kohale liidu poliitilised prioriteedid.

on vaja sõltumatut teaduslikku tõendusmaterjali ja selles osas võib JRC anda olulise panuse. Sellist vajadust on tunnistanud komisjoni teatises „Euroopa 2020 – strateegiline juhtalgatus „Innovaatiline liit”, milles teatati kavatsusest tugevdada JRC kaudu poliitiliste otsuste tegemiseks vajalikke teaduslikke tõendusmaterjale. JRC teeb ettepaneku seada kõnealuse ülesande lahendamisel tuumaohutuse ja -julgeoleku alastes teadusuuringutes kesksele kohale liidu poliitilised prioriteedid. **Selliste teadusuuringute täpne iseloom tuleks määrata kindlaks suunistega, mille võtavad vastu liidu institutsioonid, eelkõige tuumaelektrijaamade stressitestide valguses.**

Selgitus

Lisaks vajalikele töötingimuste standarditele on oluline meeles pidada, et tuumarajatiste dekomisjoneerimine on samuti tulevikule mõeldes elulise tähtsusega.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10 a) Kuna Euroopa kodanikud peavad jääma liidu tasandi arutelude keskmesse, peaks Euroopa Parlament laiemalt osalema Euratomi programmi puudutavate küsimuste arutamisel ja selle kohta otsuste tegemisel.

Selgitus

On aeg võimalikult suures ulatuses kaasata Euroopa Parlament kui kodanike esindaja.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Võttes arvesse Euratomi programmi eesmärki tihendada teaduse ja ühiskonna vahelisi suhteid ning suurendada üldsuse usaldust teaduse vastu, peaks programmiga suurendatama kodanike ja kodanikuühiskonna teadlikkust teadusuuringute ja innovatsiooni küsimustes ning töötatama välja vastutustundlikud uurimis- ja innovatsioonialased tegevuskavad, mille abil lahendatakse kodanike ja kodanikuühiskonna probleeme ja mis vastavad nende ootustele, ning lihtsustatama nende osalemist Euratomi programmi kohases tegevuses.

Muudatusettepanek

(11) Võttes arvesse Euratomi programmi eesmärki tihendada teaduse ja ühiskonna vahelisi suhteid ning suurendada üldsuse usaldust teaduse vastu, peaks programmiga suurendatama kodanike ja kodanikuühiskonna teadlikkust teadusuuringute ja innovatsiooni küsimustes ning töötatama välja vastutustundlikud uurimis- ja innovatsioonialased tegevuskavad, mille abil lahendatakse kodanike ja kodanikuühiskonna probleeme ja mis vastavad nende ootustele, ning lihtsustatama nende osalemist Euratomi programmi kohases tegevuses. ***See peaks hõlmama teadus- ja uuringualase karjääri järgmisele teadlaste põlvkonnale atraktiivsemaks muutmist, eriti juhul, kui nad kuuluvad teadusuuringutes alaesindatud rühmadesse. Selline kodanike informeeritud osalemine Euratomi programmiga seotud küsimustes eeldab Euroopa Parlamendi kui Euroopa kodanike esindaja tihedamat kaasamist.***

Selgitus

Ehkki ELis on tuumauuringute valdkonnas palju eksperte, on oluline kaasata järgmise põlvkonna teadlased tuumauuringutesse. Praegu on naised nii kõnealuse valdkonna teadlaste kui muude rühmade seas alaesindatud ning sellega tuleb tegeleda.

Muudatusettepanek 13 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Põhjendus 13**

Komisjoni ettepanek

(13) Euratomi programm peaks aitama ***muuta*** teadlase elukutse liidus populaarsemaks. Piisavalt tähelepanu tuleks pöörata Euroopa teadlaste hartale ja teadlaste töölevõtmise juhendile ning muudele Euroopa teadusruumiga seoses

Muudatusettepanek

(13) Euratomi programm peaks aitama ***edendada*** teadlase elukutse liidus populaarsemaks ***muutmist, üldeesmärgiga tõsta teaduse nähtavust ühiskonnas, aga ka ennetada oskustöölise nappust ning ajude äravoolu EList kolmandatesse***

kindlaksmääratud asjakohastele võrdlusraamistikele ja samal ajal tuleks silmas pidada nende vabatahtlikku laadi.

riikidesse. Kuna praegu on ELis palju ekspertteadmisi, on väga oluline õpetada välja uue põlvkonna tuumateadlased igas uuringute valdkonnas. Lisaks peaks Euratomi programm aitama kõigil tasanditel tagada Euroopa lisandväärtuse kõigile, kes tahavad osaleda tuumauuringutes. Piisavalt tähelepanu tuleks pöörata Euroopa teadlaste hartale ja teadlaste töölevõtmise juhendile ning muudele Euroopa teadusruumiga seoses kindlaksmääratud asjakohastele võrdlusraamistikele ja samal ajal tuleks silmas pidada nende vabatahtlikku laadi.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Euratomi programmiga toetatavas teadus- ja innovatsioonitegevuses **tuleks** järgida **olulisi** eetikapõhimõtteid. Arvesse tuleks võtta teaduse ja uue tehnoloogia eetika Euroopa tööühma arvamusi. Teadustegevuses tuleks ka arvestada ELi toimimise lepingu artiklit 13 ning vähendada **tuleks** loomade kasutamist teadusuuringutes ja katsetes, **eesmärgiga asendada loomade kasutamine muude meetoditega**. Kogu tegevuse jooksul tuleks tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

Muudatusettepanek

(15) Euratomi programmiga toetatavas teadus- ja innovatsioonitegevuses **tuleb** järgida eetikapõhimõtteid. Arvesse tuleks võtta teaduse ja uue tehnoloogia eetika Euroopa tööühma arvamusi. Teadustegevuses tuleks ka arvestada ELi toimimise lepingu artiklit 13 ning **asendada, vähendada ja täiustada** loomade kasutamist teadusuuringutes ja katsetes. Kogu tegevuse jooksul tuleks tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

Selgitus

Sõna „tuleks” kasutamine ei ole piisav, sest see lihtsalt viitab võimalusele, kohustus peab aga olema selgelt väljendatud. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 13 tuuakse see paremini välja, viidates nn vähendamise, täiustamise ja asendamise põhimõttele. Sellisel moel saab samuti tagada parema kooskõla osalemis- ja levitamiseeskirjade ettepaneku artikli 19 lõikega 10. Samuti on vaja ingliskeelses tekstis kasutada sõnade „ethical principles” ees määravat artiklit „the”, et tagada ühtsus programmi „Horisont 2020” kehtestava määruse põhjendusega 24.

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Suurem mõju peaks saavutatama ka sellega, et Euratomi programm ja erasektori rahalised vahendid ühendatakse avaliku ja erasektori partnerlussuhetega põhivaldkondades, kus tänu teadusuuringutele ja innovatsioonile oleks võimalik saavutada liidu üldisemad konkurentsivõimeeesmärgid. Erilist tähelepanu tuleks pöörata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamisele.

Muudatusettepanek

(16) Suurem mõju peaks saavutatama ka sellega, et Euratomi programm ja erasektori rahalised vahendid ühendatakse avaliku ja erasektori partnerlussuhetega põhivaldkondades, kus tänu teadusuuringutele ja innovatsioonile oleks võimalik saavutada liidu üldisemad konkurentsivõime-eesmärgid. Erilist tähelepanu tuleks pöörata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) kaasamisele. ***Vajadus suurendada VKEde suutlikkust kasutada ühenduse rahastamisvahendeid peaks kehtima nii tuumauuringute kui ka muudes valdkondades tegutsevate VKEde kohta. Euratomi programm peaks toetama VKEsid igas innovatsiooniahela staadiumis, eriti tegevuses, mis on turule lähemal, muu hulgas innovaatiliste rahastamisvahendite kasutamise kaudu. Toetus peaks hõlmama sihtotstarbelist VKEde rahastamise vahendit ja kõiki läbivaadatud rahastamisvahendeid sobilikeks meetmeteks, mis vallandaksid VKEde kogu innovatsioonipotentsiaali ning on kättesaadavad „Horisont 2020“ rahastamisprogrammi ja muude sarnaste programmide (nt ettevõtete ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programm ((2014-2020) (COSME)) kaudu.***

Selgitus

„Horisont 2020“ eesmärk on parandada VKEde olukorda liidus. VKEed on töökohtade loomise võtmeks ELis, kuid sageli on neil raskusi pääseda ligi liidu rahastamisvahenditele, mis on eelkõige tingitud halduskoormusest, mistõttu on VKEed tuumauuringu valdkonnas alaesindatud. Kõikidel tasanditel tuleks võtta sobivaid meetmeid, et tagada mõistlik tööstuse, VKEde ja teadusringkondade osalejate tasakaal sõltumatute ekspertide rühmade moodustamisel. VKEdele ei tule tagada üksnes juurdepääs neile suunatud rahastamisvahenditele, vaid lihtsustamise tagajärjel peaks VKEde potentsiaal suurenema.

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Euratomi programmiga tuleks **parandada ühishuvidel ja vastastikusel kasul põhinevat koostööd kolmandate riikidega, seda eelkõige ohutuse valdkonnas.**

Muudatusettepanek

(17) Euratomi programmiga tuleks **eelkõige keskenduda kõigile tuumarajatistele kolmandates riikides, millel on liiduga ühine piir, eriti juhul, kui tegemist on piirkonnaga, kus esineb sageli loodusõnnetusi. Rahvusvaheline koostöö tuumaenergeetika valdkonnas peaks sisaldama vajalikke vahendeid vastastikuste finantskohustuste tagamiseks. See peab hõlmama koostöölepinguid ja vastastikuseid finantskohustusi.**

Selgitus

2012. aastal Sõulis toimunud tuumaohutusosalasel tippkohtumisel ütles eesistuja Van Rompuy, et ta sooviks näha nn ülemaailmse ohutuskultuuri levikut. Oluline on, et EL aitaks kaasa kõigile katsetele tõsta tuumaohutuse standardeid üle kogu maailma.

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Euroopa Ülemkogu kohtumisel 4. veebruaril 2011 tunnistati vajadust võtta kasutusele uus lähenemisviis seoses liidu teadusuuringute rahastamise kontrollimise ja riskijuhtimisega ning nõuti tasakaalu saavutamist usalduse ja kontrolli ning riskide võtmise ja nende vältimise vahel. Euroopa Parlament kutsus oma 11. novembri 2010. aasta resolutsioonis teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamise kohta üles pragmaatiliselt lihtsustama haldus- ja finantskorda ning märkis, et liidu teadusuuringute rahastamise juhtimine peaks rohkem põhinema osalejate usaldusel ja riskitaluvusel.

Muudatusettepanek

(19) Euroopa Ülemkogu kohtumisel 4. veebruaril 2011 tunnistati vajadust võtta kasutusele uus lähenemisviis seoses liidu teadusuuringute rahastamise kontrollimise ja riskijuhtimisega ning nõuti tasakaalu saavutamist usalduse ja kontrolli ning riskide võtmise ja nende vältimise vahel. Euroopa Parlament **on nõudnud liidu teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise olulist lihtsustamist ja kutsunud korduvalt üles haldus- ja finantskorra palju suuremale lihtsustamisele. Euroopa Parlament** kutsus oma 11. novembri 2010. aasta resolutsioonis¹ teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamise kohta üles pragmaatiliselt

lihtsustama haldus- ja finantskorda ning märkis, et liidu teadusuuringute rahastamise juhtimine peaks rohkem põhinema osalejate usaldusel ja riskitaluvusel. ***Oma 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel² kordas parlament oma üleskutset haldus- ja finantskorra lihtsustamisele ning toonitas, et rahaliste vahendite suurendamine tuleb siduda rahastamismenetluste olulise lihtsustamisega. Lisaks peaks Euratomi programm nõuetekohaselt arvesse võtma teadusringkondade tähelepanekuid ja soovitusi, nagu on märgitud ekspertrühma 12. novembri 2010. aasta lõpparuandes 7. raamprogrammi vahehindamise kohta ja komisjoni 9. veebruari 2011. aasta rohelises raamatus „Probleemid ja võimalused: Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise ühise strateegilise raamistiku arendamine”.***

¹ *ELT C 74E, 13.3.2012, lk 34.*

² *Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0266.*

Selgitus

Raamistikus tuleks järgida „Horisont 2020” lihtsustamise kava ja osalemiseeskirjade määrust. Loodetavasti vabastab see VKEd, ülikoolid ja teised suurest osast administratiivsest koormusest, mis kaasnes varasemate raamprogrammidega, teeb projektide ettepanekute ettevalmistamise ja haldamise lihtsamaks, ning lisaks tuleks kaaluda võimalust teha erand teatud tüüpi osalejatele (näiteks ülikoolid ja mittetulundusühingud, mis on juba vastu võtnud kulusid täielikult katva süsteemi).

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Liidu finantshuve tuleks kogu

RR\921918ET.doc

Muudatusettepanek

(20) Liidu finantshuve tuleks kogu

17/66

PE489.630v03-00

kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral karistusi. Muudetud kontrollistrateegia, mille puhul rõhk suunatakse vigade arvu vähendamisele riskipõhisele kontrollile ja pettuste avastamisele, peaks vähendama osalejate kontrollikoormust.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Euratomi asutamislepingu artikli 7 kohaselt vastutab Euratomi programmi elluviimise eest komisjon. Euratomi programmi rakendamisel, v.a otseste meetmete puhul, peaks komisjoni abistama liikmesriikide nõuandekomitee, et tagada riikide poliitika asjakohane koordineerimine kõnealuse teadus- ja koolitusprogrammiga hõlmatud valdkondades.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25 a (uus)

Komisjoni ettepanek

kulutsükli vältel kaitsta **vajalike**, proportsionaalsete **ja tõhusate** meetmetega, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral karistusi. Muudetud kontrollistrateegia, mille puhul rõhk suunatakse vigade arvu vähendamisele riskipõhisele kontrollile ja pettuste avastamisele, peaks vähendama osalejate kontrollikoormust.

Muudatusettepanek

(25) Euratomi asutamislepingu artikli 7 kohaselt vastutab Euratomi programmi elluviimise eest komisjon. Euratomi programmi rakendamisel, v.a otseste meetmete puhul, peaks komisjoni abistama liikmesriikide nõuandekomitee, et tagada riikide poliitika asjakohane koordineerimine kõnealuse teadus- ja koolitusprogrammiga hõlmatud valdkondades **ning edendada tugevat koostööd ja vastastikust täiendavust Euroopa, riiklike ja piirkondlike fondide vahel. Komisjon peaks kaasama Euroopa Parlamendi Euratomi programmi rakendamisse.**

paremini koordineerida, et tagada vastastikune täiendavus, suurem tõhusus ja nähtavus ning saavutada eelarve vallas parem koostoime.

Muudatusettepanek 21
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 29 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(29 a) Seoses Lissaboni lepingu jõustumise ja Euroopa Parlamendile antud olulisema rolliga eelarvemenetluste küsimustes tuleks praegune õigusraamistik läbi vaadata.

Selgitus

Lissaboni leping andis Euroopa Parlamendile koos nõukoguga võrdse otsustamisõiguse ELi eelarve vastuvõtmisel. 2011. aastal võttis Euroopa Parlament vastu 2011/0046(NLE), milles kutsuti üles alustama Euratomi lepingu muutmise menetlust, et tugevdada selle sätteid teabe ning Euroopa Parlamendi kaasotsustamisõiguse kohta Euratomi uuringutes ja keskkonnakaitsealastes küsimustes, lihtsustamaks muu hulgas tulevase eelarvemenetlusi.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e a) „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd)” – komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ sätestatud kriteeriumidele vastavad juriidilised isikud, kes vastavad mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlusele¹.

¹ ELT L 124, 30.5.2003, lk 36.

Muudatusettepanek 23
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Euratomi programmi üldeesmärk on suurendada tuumaohutust ja -julgeolekut ning kiirguskaitset ja aidata pikemas perspektiivis kaasa energiasüsteemi CO₂-heite ohutule, tõhusale ja turvalisele vähendamisele. Üldeesmärgi saavutamiseks rakendatakse I lisas täpsustatud tegevust otsuste ja kaudsete meetmetena, et saavutada käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud erieesmärgid.

Muudatusettepanek

1. Euratomi programmi üldeesmärk on suurendada tuumaohutust ja -julgeolekut ning kiirguskaitset ja aidata pikemas perspektiivis kaasa energiasüsteemi CO₂-heite ohutule, tõhusale ja turvalisele vähendamisele, **aidata kaasa muudele tuumauuringutega seotud valdkondadele, näiteks meditsiiniuuringutele, ja tagada Euroopa tuumauuringutele pikaajaline tulevik**. Üldeesmärgi saavutamiseks rakendatakse I lisas täpsustatud tegevust otsuste ja kaudsete meetmetena, et saavutada käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud erieesmärgid.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) toetada **tuumasüsteemide** ohutut toimimist;

Muudatusettepanek

(a) toetada **kõigi olemasolevate ja tulevikus rajatavate tsiviiltuumasüsteemide** ohutut toimimist;

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) toetada tuumaalase pädevuse arendamist ja selle kestlikkust liidu tasandil;

Muudatusettepanek

(c) toetada **meetmeid asjakohase ettevalmistuse saanud personali olemasolu tagamiseks ning** tuumaalase pädevuse arendamist ja selle kestlikkust liidu tasandil;

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) parandada kiirguskaitset;

Muudatusettepanek

(d) toetada teadus- ja arendustegevust kiirguskaitse valdkonnas; ning püüda säilitada otse tuumamaterjaliga töötavate töötajate töötingimuste kõrgeim tase;

Selgitus

Sõna „parandama” kasutamine annaks mõista, et kiirguskaitse on varasemates Euratomi teadusuuringute programmides jäänud unarusse. Aga see ei ole nii, kiirguskaitse on alati olnud oluline osa Euratomi teadus- ja arendustegevusest.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d a) anda panus teadus- ja arendustegevuse kavasse, mis põhineb liidu stressitestide (näiteks seismilise modelleerimise või südamikulu sulamise simulatsioonide jne) kokkuvõtetes loetletud soovitud soovitustel;

Selgitus

The final peer review report of ENSREG (European Nuclear Safety Regulators Group) of the European safety assessments include recommendations on national safety regulators' activities (e.g. benefits of periodic safety assessments) and on the implementation of recognized measures (e.g. for containment integrity). The Horizon 2020 Euratom framework should address the EU stress-tests and focus on the R&D agenda which derives from these recommendations, in particular in the fields of natural hazards assessment (seismic modelling) and accident impact limitation (core melt behaviour).

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d b) toetada tuumalõhustumise pikaajalist kestlikkust, pikendades reaktorite eluiga või kavandades uusi reaktoritüüpe;

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f) panna alus tulevastele **termotuumaelektrijaamadele**, töötades välja materjalid, tehnoloogia ja põhimõttelise projekti;

(f) panna alus tulevastele **termotuuma- ja tuumalõhustumiselektrijaamadele**, töötades välja materjalid, tehnoloogia ja põhimõttelise projekti;

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(g) edendada innovatsiooni ja parandada **tööstuse konkurentsivõimet**;

(g) edendada innovatsiooni ja parandada **ELi juhtpositsiooni tuumalõhustumis- ja tuumasünteesitööstuses**;

Selgitus

Praegu peetakse ELi juhtivaks nii tuumalõhustumise kui ka tuumasünteesi valdkonnas; on oluline see positsioon säilitada ning kasutada seda uute teadlaste ja investeeringute ligiõmbamiseks.

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt g a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(g a) toetada „Horisont 2020” prioriteete: tippasemel teadus, juhtpositsioon tööstuses ja ühiskonnaprobleemidega

tegelemine;

Selgitus

Tuumauuringud toetavad „Horisont 2020” kolme eesmärki: tippasemel teadust, juhtpositsiooni tööstuses ja ühiskonnaprobleemidega tegelemist.

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt (h)**

Komisjoni ettepanek

(h) tagada tuumauuringute jaoks üleeuroopaliselt oluliste teadustaristute kättesaadavus ja kasutamine.

Muudatusettepanek

(h) tagada tuumauuringute jaoks üleeuroopaliselt oluliste **uute** teadustaristute kättesaadavus ja kasutamine **ning edendada nende arendamist.**

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) suurendada tuumaohutust, sh: tuumkütuse ja tuumareaktorite ohutust, tõhustada jäätmekäitlust ja dekomisjoneerimist **ning** parandada valmisolekut hädaolukorras;

Muudatusettepanek

(a) suurendada tuumaohutust, sh: tuumkütuse ja tuumareaktorite ohutust, tõhustada jäätmekäitlust ja dekomisjoneerimist, parandada valmisolekut hädaolukorras, **parandada tuumamaterjalidega otseselt töötavate töötajate töötingimusi ning suutlikkust tulla toime tuumaohutusosalaste intsidentide otsese tagajärgedega sõltumata sellest, kui ebatõenäoline selliste juhtumite esinemine võib olla;**

Selgitus

Fukushima õnnetus näitas, et vähetõenäolisel juhul, kui leidis aset suure koguse radioaktiivsuse vabanemine, puudus siiski piisavalt põhjalik arusaamine sündmuse tagajärgede ja selle kohta, kuidas nendega toime tulla.

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) edendada teabehaldust, haridust ja koolitust;

Muudatusettepanek

(d) edendada teabehaldust, haridust ja koolitust, **sealhulgas tõsta tuumateadlaste osakaalu ELi teadlaste seas ning kutsuda liitu teadlasi väljastpoolt;**

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) toetada liidu tuumaohutus- ja -julgeolekupoliitikat ning sellekohast õigusloomet.

Muudatusettepanek

(e) toetada liidu tuumaohutus- ja -julgeolekupoliitikat ning sellekohast õigusloomet, **sh töötada reaktorite rahvusvaheliselt tunnustatud tuumaohutusstandardite arendamise nimel;**

Selgitus

Tuumalõhustumise programm peaks samuti jätkuvalt toetama liidus töötavaid näidisreaktoreid, mis näitavad teed tuleviku tuumareaktoritele.

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e a) tegeleda tuumaalaste oskuste nappuse küsimusega ning ennetada tulevast oskuste ja ajude äravoolu liidust;

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3 – punkt e b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e b) täiustada veelgi kõiki nõutud ohutusalaseid täiendusi, lähtudes liidu ja temaga ühist piiri omavate kolmandate riikide kõigil reaktoritel tehtud vastupidavustestide tulemustest. See peaks keskenduma nende soovitustel põhineva teadus- ja arendustegevusele kaasa aitamisele;

Selgitus

Pärast Fukushima Dai-ichi õnnetust Jaapanis viidi 2011. aastal läbi vastupidavustestid kõigis ELi tuumajaamades. On oluline, et raamprogrammis toetataks ELi pingutusi parandada testidejärgselt tuumajaamade ohutust. Raamistik peaks keskenduma testide tulemustest lähtuvate teadus- ja arendustegevuse aspektide rakendamisele ja mitte püüdma dubleerida teiste instrumentide või organite tööd.

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3 – punkt e c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e c) toetada „Horisont 2020” lihtsustamiskava, vähendades varasemate raamistike halduskoormust eriti VKEdele, ülikoolidele ja väiksematele teadusinstituutidele.

Muudatusettepanek 39
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Euratomi programmi rakendamisel seatakse eesmärgiks tagada, et toetatavad prioriteedid ja tegevusvaldkonnad sobiksid muutuvate vajadustega ning et võetaks arvesse teaduse, tehnika, innovatsiooni, poliitika kujundamise, turgude ja ühiskonna muutumist.

4. Euratomi programmi rakendamisel seatakse eesmärgiks tagada, et toetatavad prioriteedid ja tegevusvaldkonnad sobiksid muutuvate vajadustega ning et võetaks arvesse teaduse, tehnika, innovatsiooni, poliitika kujundamise, turgude ja ühiskonna muutumist **ning tuumaõnnetuste, kui tahes väike nende**

esinemise tõenäosus ka ei oleks, otseseid tagajärgi.

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5 a. Euratomi programm aitab kaasa SET-kava rakendamisele. Selle otsesed ja kaudsed meetmed peaksid olema kooskõlas kolme olemasoleva tuumaenergiaalase Euroopa tehnoloogiaplatformi (SNETP, IGDTP ja MELODI) strateegiliste teadusuuringute kavadega.

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Euratomi programmi rakendamiseks ettenähtud rahastamispaketi suurus ***on 1 788,889*** miljonit eurot. See summa jaguneb järgmiselt:

1. Eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise [kuupäev] institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti [18] kohaselt on Euratomi programmi rakendamiseks ettenähtud rahastamispaketi suurus ***[XXXX]*** miljonit eurot. See summa ***on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks. Summa*** jaguneb järgmiselt:

Selgitus

Euratomi finantseerimine on nii tuumasünteesi kui ka tuumalõhustumise süsteemide osas olnud äärmiselt ebapiisav. Mitme programmiperioodi jooksul on näiteks tuumalõhustumise uuringute eelarvet vastavalt inflatsioonile hädavaevu kohandatud (kui samas Teadusuuringute Ühiskeskuse otseste meetmete eelarve on oluliselt suurenenud). Samamoodi ei ole selge, miks „Horisont 2020” Euratomi halduskulud on kõrgemad kui „Horisont 2020” omad. Need kulud tuleks tasakaalu viia ja tulemusena saadud kokkuhoitud summad suunata

teadusuuringutele.

Muudatusettepanek 42
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tuumasünteesiuuringute ja sellekohase arendustegevuse programmiga seotud kaudsete meetmete jaoks **709,713** miljonit eurot;

Muudatusettepanek

(a) tuumasünteesiuuringute ja sellekohase arendustegevuse programmiga seotud kaudsete meetmete jaoks **[XXXX]** miljonit eurot;

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) tuumalõhustumise, tuumaohutuse ja kiirguskaitsega seotud kaudsete meetmete jaoks **354,857** miljonit eurot;

Muudatusettepanek

(b) tuumalõhustumise, tuumaohutuse ja kiirguskaitsega seotud kaudsete meetmete jaoks **[XXXX]** miljonit eurot;

Selgitus

Tuuma lõhustumine kui madala CO₂ sisaldusega elektrienergia allikas on lisatud ühe madala CO₂ sisaldusega tehnoloogiana, mida on vaja SET-kava raames jätkusuutlikuma tuleviku nimel arendada. Kuna puudub konkreetne rahastamine SET-kava projektide jaoks, tuleks suurendada tuumalõhustumise programmi eelarvet „Horisont 2020” raames – nagu seda on tehtud mitte-tuumaenergia põhiste madala CO₂ sisaldusega tehnoloogiate puhul – et tööd säästva tuumaenergia Euroopa tööstusalgatuse (ESNII) raames saaks jätkata.

Muudatusettepanek 44
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) otseste meetmete jaoks **724,319** miljonit eurot.

Muudatusettepanek

(c) otseste meetmete jaoks **[XXXX]** miljonit eurot.

Selgitus

Kogusumma on mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimiste teema. Tuumasünteesile, tuumalõhustumisele ja otsestele meetmetele eraldatud kogusumma ei tohiks jääda alla

käesolevas tekstis esitatud summadele, ometi ei sisalda tuumalõhustumiste summa ITERi projekti ning tuumasünteesile kavandatud summa tundub ebapiisav.

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Euratomi programmi kaudsete meetmete rakendamiseks ei kasuta komisjon oma halduskuludest rohkem kui **13,5 %**.

Muudatusettepanek

Euratomi programmi kaudsete meetmete rakendamiseks ei kasuta komisjon oma halduskuludest rohkem kui **7 %**.

Selgitus

Kavandatav kulu on liiga kõrge.

**Muudatusettepanek 46
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. ITERi projekt kaasatakse raamistikku ja seda rahastatakse täielikult ja läbipaistvalt mitmeaastasest finantsraamistikust.

Projekti aspekte, mis ei ole otseselt seotud teadus- ja koolitustegevusega, ei ole vaja Euratomi raamprogrammi rahastamise võtta.

Selgitus

ITERi projekti peaks rahastama mitmeaastasest finantsraamistikust, et ennetada kõikvõimalikke projektist eemaldumisi, mis võivad kahjustada ühenduse huve. ITERi pikaajalise edu tagaks paremini selle rahastamine mitmeaastasest finantsraamistikust.

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 b (uus)**

1 b. Eelarvapädevad institutsioonid kiidavad iga-aastased assigneeringud heaks, ilma et see piiraks määruse (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) ning Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise xxx/201z institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) sätete kohaldamist.

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Ühendus püüab laiemalt ja sagedamini kasutada struktuurifonde tuumaalase teadustöö eesmärgil ja tagab, et fonde rakendatakse kooskõlas ühenduse prioriteetidega teadusuuringute valdkonnas.

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Osalejate tagatisfondiga, mis on loodud vastavalt määrusele (EL) nr XX/2012 [osalemis- ja levitamiseeskirjad], asendatakse osalejate tagatisfondid, mis on loodud määrusega (Euratom) nr 1908/2006 ja määrusega (Euratom) nr **XX/XX [Euratomy osalemiseeskirjad 2012–2013]**, ning kõnealune fond on nimetatud kahe fondi õigusjärglane.

3. Osalejate tagatisfondiga, mis on loodud vastavalt määrusele (EL) nr XX/2012 [osalemis- ja levitamiseeskirjad], asendatakse osalejate tagatisfondid, mis on loodud määrusega (Euratom) nr 1908/2006 ja määrusega (Euratom) nr **139/2012**, ning kõnealune fond on nimetatud kahe fondi õigusjärglane.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Määrustega (Euratom) nr 1908/2006 ja (Euratom) nr *XX/XX [Euratomy osalemiseeskirjad 2012–2013]* loodud osalejate tagatisfondidest pärinevad summad kantakse üle uuele osalejate tagatisfondile 31. detsembri 2013. aasta seisuga. Otsuse *XX/XX [Euratomy programm aastateks 2012–2013]* alusel võetavates meetmetes osalejad, kes sõlmivad toetuslepingu pärast 31. detsembrit 2013, teevad osamakse osalejate tagatisfondile.

Muudatusettepanek

Määrustega (Euratom) nr 1908/2006 ja (Euratom) nr *139/2012* loodud osalejate tagatisfondidest pärinevad summad kantakse üle uuele osalejate tagatisfondile 31. detsembri 2013. aasta seisuga. Otsuse *2012/94/Euratom* alusel võetavates meetmetes osalejad, kes sõlmivad toetuslepingu pärast 31. detsembrit 2013, teevad osamakse osalejate tagatisfondile.

Selgitus

Nõukogu määrus (Euratom) nr 139/2012 kehtestab ettevõtjate, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Aatomienergiaühenduse raamprogrammi kaudsetes meetmetes osalemise ning teadustöö tulemuste levitamise eeskirjad (2012–2013). Nõukogu otsus 2012/94/Euratom puudutab eriprogrammi, mis teostatakse kaudsete meetmetega ja millega rakendatakse EURATOMi tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse raamprogrammi (2012-2013).

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Programmid, mille eesmärk on nii praeguste kui ka kavandavate innovaatiliste teadusuuringute arendamine, peaksid lisama tuumauuringud oma rakendusuuringute kategooriate nimekirja. Eureka Eurostars programm ja Marie Curie meetmed peaksid laiendama oma osalemiseeskirju nii, et osaleda saaksid ka tuumauuringute valdkonnas tegutsevad VKEd.

Selgitus

VKEd on ELi majandusele eluliselt olulise tähtsusega, kuid on tuumauuringute valdkonnas sageli alaesindatud. On vaja, et teatavatest ELi programmidest, mis on mõeldud VKEde olukorra parandamiseks, ei jäetaks välja tuumauuringute valdkonnas tegutsevaid ettevõtjaid.

Muudatusettepanek 52 **Ettepanek võtta vastu määrus** **Artikkel 9**

Komisjoni ettepanek

Euratori programmiga edendatakse soolist võrdõiguslikkust ning tagatakse soolise võrdõiguslikkuse küsimuste arvessevõtmine *teadusuuringutes* ja *innovatsioonis*.

Muudatusettepanek

Euratori programmiga edendatakse soolist võrdõiguslikkust ning tagatakse soolise võrdõiguslikkuse küsimuste arvessevõtmine ja *sellega toetatakse „Horisont 2020” eesmärki tegeleda soo kui valdkondadevahelise küsimusega, et vähendada erinevust meeste ja naiste osakaalus.*

Selgitus

Sihteesmärk on, et Euratori tuumaprojektides ja tuumasünteesiprogrammis osalevatest doktoriõppe üliõpilastest ja teadlastest 20% oleks naised.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus **Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Eriti peetakse silmas proportsionaalsuse põhimõtet, õigust eraelu puutumatussele, õigust isikuandmete kaitsele, õigust kehalisele ja vaimsele puutumatussele, õigust mittediskrimineerimisele ning vajadust tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

Muudatusettepanek

Eriti peetakse silmas proportsionaalsuse põhimõtet, *inimväarikuse kaitset, inimese ülimuslikkuse põhimõtet*, õigust eraelu puutumatussele, õigust isikuandmete kaitsele, *inimese* õigust kehalisele ja vaimsele puutumatussele, õigust mittediskrimineerimisele ning vajadust tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

Selgitus

On puudu kaks kõige olulisemat selles sektoris kohaldatavat põhimõtet: inimväärikuse kaitse (vt näiteks põhiõiguste harta artiklit 1) ja inimese ülimuslikkus. Mõiste „inimene” kasutamine laiendab pakutava kaitse ulatust, sest see on nõ teaduslikum, objektiivsem ja vähem vastuoluline, ning seetõttu tuleks õigusaktides kasutada pigem seda sõna kui sõna „isik”.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 11 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Mitmeaastases tööprogrammis võetakse ka arvesse liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide asjakohast teadustegevust. **Programme** ajakohastatakse vajaduse korral.

Muudatusettepanek

Mitmeaastane tööprogramm edastatakse Teadusuuringute Ühiskeskuse juhatajate nõukogule ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Tööprogrammis võetakse arvesse liikmesriikide, assotsieerunud riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide asjakohast teadustegevust, **et vältida Euroopa teadustöös topeltpingutuste tegemist ning kasutada kõige paremini ära rahalisi vahendeid.** Programmi ajakohastatakse vajaduse korral.

Selgitus

Teadusuuringute Ühiskeskuse eelarve kasvab sellise kiirusega, et selle tööprogrammi tuleb tähelepanelikumalt jälgida ja tagada, et see täiendaks liikmesriikide uurimisprogramme.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 11 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Tööprogrammides võetakse arvesse teaduse, tehnika ja innovatsiooni olukorda riigis, liidus ja rahvusvahelisel tasandil ning asjakohaseid poliitilisi, turualaseid ja ühiskondlikke arengutendentse. Programme ajakohastatakse vajaduse korral.

Muudatusettepanek

3. Tööprogrammides võetakse arvesse teaduse, tehnika ja innovatsiooni olukorda riigis, liidus ja rahvusvahelisel tasandil ning asjakohaseid poliitilisi, turualaseid ja ühiskondlikke arengutendentse. Programme ajakohastatakse vajaduse korral, **pidades silmas „Horisont 2020” sihte ja eesmärke.**

Muudatusettepanek 56
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14

Komisjoni ettepanek

Erilist tähelepanu pööratakse selle tagamisele, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) osaleksid Euratomi programmis ja et innovatsioon neid mõjutaks. VKEde osalemise kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine on hindamis- ja järelevalvemenetluse üks osa.

Muudatusettepanek

1. Erilist tähelepanu pööratakse selle tagamisele, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) osaleksid Euratomi programmis ja et innovatsioon neid mõjutaks. VKEde osalemise kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine on hindamis- ja järelevalvemenetluse üks osa.

2. Võttes arvesse VKEde sektori olulisust Euroopa majanduses ja nende praegust alaesindatust tuumatööstuses, toetatakse raamprogrammis kooskõlas „Horisont 2020” eesmärkidega VKEdele määratud halduskoormuse vähendamiseks tehtavaid jõupingutusi.

Selgitus

VKEde tähtsust peaks rõhutama, kuna nad on olulised Euroopa majandusele ja kriis on nad ohtu seadnud.

Muudatusettepanek 57
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c a) võidelda tuumarelvade leviku ja salakaubanduse kõigi vormide vastu;

Selgitus

Tuleks toetada kõiki rahvusvahelisi pingutusi võitluses tuumarelvade leviku ja salakaubandusega. Vaja on koostada ühised rahvusvahelised ohutusstandardid, kuid EL peaks jätkama kõigi jõupingutuste toetamist, et luua ühised rahvusvahelised standardid, mis sarnaneksid praegu ELis kehtivatele.

Muudatusettepanek 58
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***(c b) toetada rahvusvaheliste
ohutusstandardite loomiseks tehtavaid
ühiseid rahvusvahelisi jõupingutusi;***

Selgitus

Vaja on koostada ühised rahvusvahelised ohutusstandardid, kuid EL peaks jätkama kõigi jõupingutuste toetamist, et luua ühised rahvusvahelised standardid, mis sarnaneksid praegu ELis kehtivatele.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 – lõige 1 – lõik 1 – punkt c c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***(c c) aidata kaasa paremale teadmiste
vahetamisele.***

Selgitus

Vaja on koostada ühised rahvusvahelised ohutusstandardid, kuid EL peaks jätkama kõigi jõupingutuste toetamist, et luua ühised rahvusvahelised standardid, mis sarnaneksid praegu ELis kehtivatele.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 – lõige 2 – lõik 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Erilist tähelepanu tuleks pöörata kõigile
reaktoritele ja tuumarajatistele, mis
asuvad kolmandates riikides, kuid ELi
liikmesriigi territooriumile väga lähedal,
eriti kui tegu on geograafiliselt või
geoloogiliselt ohtlike piirkondadega.***

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 17 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) teadlikkuse tõstmiseks ettenähtud algatused ja Euratomi programmi alusel rahastamisele juurdepääsu lihtsustamine, eelkõige alaesindatud piirkondades või alaesindatud osalejaliikide jaoks;

Muudatusettepanek

(a) teadlikkuse tõstmiseks ettenähtud algatused ja Euratomi programmi alusel rahastamisele juurdepääsu lihtsustamine, eelkõige alaesindatud piirkondades või alaesindatud osalejaliikide jaoks, ***ning eriti selleks, et parandada VKEde suutlikkust olemasolevate rahaliste vahendite kasutamisel ja tõsta nende osalemist asjaomastes programmides.***

Muudatusettepanek 62
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 17 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Osalemistingimuste suurema lihtsustamise püüetest teatatakse kõigile osalejatele, sealhulgas VKEdele ja akadeemilistele institutsioonidele.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse Euroopa Liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning eeskirjade eiramise tuvastamise korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

1. Komisjon astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse Euroopa Liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning eeskirjade eiramise tuvastamise korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega. ***Euroopa Parlamenti teavitatakse sellistest meetmetest.***

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapealsete kontrollide alusel kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid, alltöövõtjaid ja muid kolmandaid isikuid, keda on käesoleva määruse alusel rahastatud liidu vahenditest.

Muudatusettepanek

2. Komisjonil või tema esindajatel, ***Euroopa Parlamendil*** ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapealsete kontrollide alusel kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid, alltöövõtjaid ja muid kolmandaid isikuid, keda on käesoleva määruse alusel rahastatud liidu vahenditest.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, antakse kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud lepingutega, toetuslepingutega, toetuse määramise otsustega ja käesoleva määruse rakendamisest tulenevate lepingutega komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile selgesõnaliselt auditeerimise ja kohapealse kontrolli õigus.

Muudatusettepanek

4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, antakse kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud lepingutega, toetuslepingutega, toetuse määramise otsustega ja käesoleva määruse rakendamisest tulenevate lepingutega komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile selgesõnaliselt auditeerimise ja kohapealse kontrolli õigus. ***Euroopa Parlamendi teavitatakse selliste auditite tulemustest viivitamata.***

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

31. maiks **2017** teeb komisjon otsusega 2006/970/Euratom kehtestatud Euratomi seitsmenda raamprogrammi järelhindamist ning otsusega 20XX/XX/Euratom

Muudatusettepanek

31. maiks **2016** teeb komisjon otsusega 2006/970/Euratom kehtestatud Euratomi seitsmenda raamprogrammi järelhindamist ning otsusega 20XX/XX/Euratom

kehtestatud ja 2015. aasta lõpuks lõpule viidava Euratomi programmi (2012–2013) järelhindamist arvesse võttes koos sõltumatute ekspertidega Euratomi programmi vahehindamise, milles käsitletakse eesmärkidega ja kõikide meetmete jätkuva asjakohasusega, vahendite tõhususe ja kasutamisega, edasise lihtsustamise ulatusega ning Euroopa lisaväärtusega seoses saavutatut (tulemuste ja mõju tagamisel tehtud edusammude tasandil). Hindamisel võetakse veel arvesse meetmete panust liidu prioriteetidesse, milleks on arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv, ning tulemusi seoses varasemate meetmete pikaajalise mõjuga.

kehtestatud ja 2015. aasta lõpuks lõpule viidava Euratomi programmi (2012–2013) järelhindamist arvesse võttes koos sõltumatute ekspertidega Euratomi programmi vahehindamise, milles käsitletakse eesmärkidega ja kõikide meetmete jätkuva asjakohasusega, vahendite tõhususe ja kasutamisega, edasise lihtsustamise ulatusega ning Euroopa lisaväärtusega seoses saavutatut (tulemuste ja mõju tagamisel tehtud edusammude tasandil). Hindamisel võetakse **arvesse ka rahastamisvõimaluste kättesaadavusega seotud aspekte, mille eesmärk on tagada teadus- ja innovatsioonibaasi tipp-tase ka liidu VKEde puhul ja edendada soolist tasakaalu.** Hindamisel võetakse veel arvesse meetmete panust liidu prioriteetidesse, milleks on arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv, ning tulemusi seoses varasemate meetmete pikaajalise mõjuga.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid annavad komisjonile andmed ja teabe, mis on vajalikud asjaomaste meetmete jälgimiseks ja hindamiseks.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus I lisa – osa 1 – teine lõik

Komisjoni ettepanek

Euratomi programmiga tugevdatakse tuumaalast teadus- ja innovatsiooniraamistikku ning kooskõlastatakse liikmesriikide

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid annavad komisjonile **ja Euroopa Parlamendile** andmed ja teabe, mis on vajalikud asjaomaste meetmete jälgimiseks ja hindamiseks.

Muudatusettepanek

Euratomi programmiga tugevdatakse tuumaalast teadus- ja innovatsiooniraamistikku ning kooskõlastatakse liikmesriikide

teaduslaseid jõupingutusi, vältides tegevuse dubleerimist, säilitades kriitilise massi põhivaldkondades ja tagades optimaalse rahastamise riiklikest vahenditest.

teaduslaseid jõupingutusi, vältides tegevuse dubleerimist, **tagades ELi lisandväärtuse**, säilitades **põhilised oskused ja** kriitilise massi põhivaldkondades ja tagades optimaalse rahastamise riiklikest vahenditest.

Muudatusettepanek 69
Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – osa 1 – kolmas lõik

Komisjoni ettepanek

Strateegia, mille alusel arendada tuumasünteesi kui üht usaldusväärset võimalust, kuidas kommertsotstarbel CO₂-vabalt energiat toota, peab järgima neid suuniseid ja tähiseid, mis on kehtestatud 2050. aastaks seatud elektritootmiseesmärkide saavutamiseks. Kõnealuse strateegia rakendamiseks korraldatakse **radikaalselt** ümber liidu tuumasünteesialane töö (sh juhtimine, **rahastamine** ja korraldamine), et tagada rõhuasetuse üleminek üksnes teadusuuringutelt selliste tulevikurajatiste nagu ITER, DEMO jm projekteerimisele, ehitamisele ja käitamisele. Selleks peavad kõik liidu tuumasünteesiringkonnad, komisjon ja **liikmesriikide rahastamisasutused** tegema omavahel tihedat koostööd.

Muudatusettepanek

Strateegia, mille alusel arendada tuumasünteesi kui üht usaldusväärset võimalust, kuidas kommertsotstarbel CO₂-vabalt energiat toota, peab järgima neid suuniseid ja tähiseid, mis on kehtestatud 2050. aastaks seatud elektritootmiseesmärkide saavutamiseks. Kõnealuse strateegia rakendamiseks korraldatakse ümber liidu tuumasünteesialane töö (sh juhtimine ja korraldamine), et tagada rõhuasetuse üleminek üksnes teadusuuringutelt selliste tulevikurajatiste nagu ITER, DEMO jm projekteerimisele, ehitamisele ja käitamisele. Selleks peavad kõik liidu tuumasünteesiringkonnad, komisjon ja **liikmesriigid** tegema omavahel tihedat koostööd.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – osa 2 – punkt 2.1 – alapunkt d – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(d) Kiirguskaitse **parandamine** (tipptasemel teadus; ühiskonnaprobleemid)

Muudatusettepanek

(d) **Teadus- ja arendustegevuse toetamine** kiirguskaitse **valdkonnas** (tipptasemel teadus; ühiskonnaprobleemid)

Selgitus

Sõna „parandama” kasutamine annaks mõista, et kiirguskaitse on varasemates Euratomi teadusuuringute programmides jäänud unarusse. Aga see ei ole nii, kiirguskaitse on alati olnud oluline osa Euratomi teadus- ja arendustegevusest.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – osa 2 – punkt 2.1 – alapunkt e – lõik -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ITERi projekti kui rahvusvahelise teadustöö infrastruktuuri ühise elluviimise tugimeetmed. Ühendusel on eriline vastutus ITERi organisatsioonis projekti asukohana ja tal on juhtroll eelkõige seoses tegevuskoha ettevalmistamise, ITERi organisatsiooni loomise, juhtimise ja personaliga varustamise ning üldise tehnilise ja haldustoega.

Projekti haldamiseks lepiti tugimeetmetes kokku nõukogu otsuses XXXX/XXX/EL [ITERi projekti täiendava teadusprogrammi vastuvõtmise kohta (2014–2018)].

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – osa 2 – punkt 2.1 – alapunkt i – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Õigussubjekt toetab kõiki jõupingutusi jätkata JETi tegevust pärast katseperioodi lõppu 2015. aastal ja võimaluse korral kõiki jõupingutusi, mille eesmärk on ligi tõmmata rahvusvahelisi partnereid, et tagada lisarahastamine. Kõnealused jõupingutused peaksid hõlmama vastastikuseid kokkuleppeid liidu tulevase osaluse kohta DEMOs ja muudes kavandatavates tuumasünteesireaktorites.

Kuna ITERi projekt ei hakka toimima vähemalt enne aastat 2020, siis ei ole mõtet lõpetada JETi tegevust viis aastat enne ITERi varaseimat rakendamise päeva.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus I lisa – osa 2 – punkt 2.2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

JRC teadustegevuse eesmärk on toetada nõukogu direktiivide 2009/71/Euratom ja 2011/70/Euratom rakendamist ning selliste nõukogu järelduste rakendamist, millega seatakse prioriteediks kõige rangemad tuumaohutus- ja -julgeolekustandardid nii liidus kui ka rahvusvahelisel tasandil. Täpsemalt tähendab see, et JRCsse on koondatud vajalik võimekus ja asjatundlikkus, et **aidata hinnata ja parandada** tuumarajatiste **ohutust** ning tuumaenergia ja muude tuuma lõhustumisest erinevate rakenduste **rahuotstarbelist kasutamist**, tagada teadusbaas asjakohastele liidu õigusaktidele ning vajaduse korral oma ülesannete ja pädevuse piires reageerida tuumaõnnetustele ja -vahejuhtumitele. Selleks teostab JRC teadusuuringuid ja hindamisi, jagab võrdlusandmeid, koostab standardeid ning pakub sihtotstarbelist koolitust ja haridust. **Vajaduse korral** püütakse saavutada koostoime säästva tuumaenergia tehnoloogiaplatvormiga ja muude valdkonnaüleste algatustega.

Muudatusettepanek

JRC teadustegevuse eesmärk on toetada nõukogu direktiivide 2009/71/Euratom ja 2011/70/Euratom rakendamist ning selliste nõukogu järelduste rakendamist, millega seatakse prioriteediks kõige rangemad tuumaohutus- ja -julgeolekustandardid nii liidus kui ka rahvusvahelisel tasandil. Täpsemalt tähendab see, et JRCsse on koondatud vajalik võimekus ja asjatundlikkus, et **anda panus** tuumarajatiste **ohutuse alasesse arendus- ja uurimistegevusse** ning tuumaenergia ja muude tuuma lõhustumisest erinevate rakenduste **rahuotstarbelisse kasutamisse**, tagada teadusbaas asjakohastele liidu õigusaktidele ning vajaduse korral oma ülesannete ja pädevuse piires reageerida tuumaõnnetustele ja -vahejuhtumitele. Selleks teostab JRC teadusuuringuid ja hindamisi, jagab võrdlusandmeid, koostab standardeid ning pakub sihtotstarbelist koolitust ja haridust. **Vajadusel** püütakse saavutada koostoime säästva tuumaenergia tehnoloogiaplatvormiga ja muude valdkonnaüleste algatustega, **et optimeerida inimressursside ja rahaliste vahendite kasutamist tuumaenergiaalase teadus- ja arendustegevuse vallas Euroopas. JRC võtab arvesse 2011. aastal vastavalt ELi määrusele kõigi olemasolevate tuumareaktoritega läbi viidud vastupidavustestide avaldatud tulemusi.**

Selgitus

Ümbersõnastamisega piiratakse JRC tegevus ohutuse valdkonna teadus- ja arendustegevusega. JRC ei ole ohutusamet ja tema ülesannete hulka ei kuulu tuumarajatiste ohutuse hindamine ega hädaolukordadele reageerimine. Samuti on oluline optimeerida asjaomaseid ressursse.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – osa 2 – punkt 2.2 – alapunkt a – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(a) tuumaohutuse suurendamine, sh tuumkütuse ja tuumareaktorite ohutuse suurendamine, jäätmekäitluse ja dekomisjoneerimise tõhustamine ning hädaolukorras valmisoleku parandamine

Muudatusettepanek

(a) tuumaohutuse suurendamine, sh tuumkütuse ja tuumareaktorite ohutuse suurendamine, jäätmekäitluse ja dekomisjoneerimise tõhustamine, **tuumamaterjaliga kokku puutuvate töötajate töötingimuste** ning hädaolukorras valmisoleku parandamine

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – osa 2 – punkt 2.2 – alapunkt a – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

JRC aitab välja töötada Euroopas olemas olevate tuumaelektrijaamareaktorite ja tuumkütusetsüklite rangete ohutusstandardite saavutamiseks vajalikud vahendid ja meetodid. Kõnealused vahendid ja meetodid hõlmavad järgmist:

Muudatusettepanek

JRC aitab **tihedas koostöös asjaomaste liidu uurimisasutustega** välja töötada Euroopas olemas olevate tuumaelektrijaamareaktorite ja tuumkütusetsüklite rangete ohutusstandardite saavutamiseks vajalikud vahendid ja meetodid. Kõnealused vahendid ja meetodid hõlmavad järgmist:

Selgitus

Ümbersõnastamisega piiratakse JRC tegevus tema enda vastutusala. JRC ei ole ohutusamet ja seetõttu ei ole vastutav hädaolukordadele reageerimise ega asjakohase tehnilise abi andmise eest – Euroopas on selle rolli täitmiseks tehnilise ohutuse organisatsioonid. Arvestades asjakohaste ressursside piiratusega on oluline püüda neid optimeerida, samuti on tähtis Euroopa teadusuuringute koordineerimine.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – osa 2 – punkt 2.2 – alapunkt a – lõik 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

(1) tõsiste õnnetusjuhtumite analüüsimise modelleerimine ja meetodid, et hinnata tuumarajatiste käitamisohtu varu; toetada täiustatud tuumkütusetsüklite ja kontseptsioonide hindamist käsitleva ühise lähenemisviisi kehtestamist Euroopas ning uurida ja levitada käitamiskogemustest saadud õppetunde. JRC **tugevdab veelgi ettevõtmist** „European Clearinghouse on NPP Operational Experience Feedback” (Euroopa käitamiskogemustest saadud tagasiside koda), et kõrvaldada tuumaohutusosalased vajakajäämised, mis on ilmnunud pärast Fukushima õnnetust.

Muudatusettepanek

(1) tõsiste õnnetusjuhtumite analüüsimise modelleerimine ja meetodid, et hinnata tuumarajatiste käitamisohtu varu; toetada täiustatud tuumkütusetsüklite ja kontseptsioonide hindamist käsitleva ühise lähenemisviisi kehtestamist Euroopas ning uurida ja levitada käitamiskogemustest saadud õppetunde. JRC **jätkab** „European Clearinghouse on NPP Operational Experience Feedback” (Euroopa käitamiskogemustest saadud tagasiside koda) **tööd**, et kõrvaldada tuumaohutusosalased vajakajäämised, mis on ilmnunud pärast Fukushima õnnetust, **ning jätkuvalt toetuda asjakohastele teadmistele liikmesriikides**.

Selgitus

Ümbersõnastamisega piiratakse JRC tegevus tema enda vastutusalaga. JRC ei ole ohutusamet ja seetõttu ei ole vastutav hädaolukordadele reageerimise ega asjakohase tehnilise abi andmise eest – Euroopas täidavad seda rolli tehnilise ohutuse organisatsioonid. Arvestades asjakohaste ressursside piiratusega on oluline püüda neid optimeerida, samuti on tähtis Euroopa teadusuuringute koordineerimine.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – osa 2 – punkt 2.2 – alapunkt a – lõik -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Dekomisjoneerimine ja demonteerimine on paljutöotavad turuvaldkonnad, pidades silmas asjaomaseid teadussaavutusi ja ohutusnõudeid. Liit peab selleks tööks omandama parima võimaliku tehnoloogia, millega on seotud üha keerukamad töömeetodid (nagu veaalune lõikamine, laserlõikamine ja tehnika

kõrgtasemel robotid, et kaotada vajadus inimese osalemise järele).

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – osa 2 – punkt 2.2 – alapunkt c – lõik 1

Komisjoni ettepanek

JRC tugevdab veelgi tuumaohutuse- ja -julgeolekualast teadusbaasi. Rõhk pannakse aktiniidide ning struktuursete ja tuumamaterjalide põhiomadusi käsitlevatele teadusuuringutele. Liidu standardimistegevuse toetamiseks näeb JRC ette tehnika tasemele vastavad tuumastandardid, võrdlusandmed ja -mõõtmised, sh arendab ja rakendab asjakohaseid andmebaase ja hindamisvahendeid. JRC toetab meditsiiniliste rakenduste, eelkõige alfakiirgusel põhineva uut tüüpi vähiravi edasiarendamist.

Muudatusettepanek

JRC tugevdab veelgi tuumaohutuse- ja -julgeolekualast teadusbaasi. Rõhk pannakse aktiniidide ning struktuursete ja tuumamaterjalide põhiomadusi käsitlevatele teadusuuringutele. Liidu standardimistegevuse toetamiseks näeb JRC ette tehnika tasemele vastavad tuumastandardid, võrdlusandmed ja -mõõtmised, sh arendab ja rakendab asjakohaseid andmebaase ja hindamisvahendeid. JRC toetab meditsiiniliste rakenduste, eelkõige alfakiirgusel põhineva uut tüüpi vähiravi edasiarendamist. ***JRC peaks silmas pidama raamprogrammi „Horisont 2020” eesmärke ja vältima lünki Euroopa oskustes ja ajude äravoolu.***

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – osa 2 – punkt 2.2 – alapunkt e – lõik 1

Komisjoni ettepanek

JRC suurendab oma pädevust, et tagada sõltumatu teaduslik ja tehniline tõendusmaterjal, mis on vajalik liidu tuumaohutuse- ja -julgeolekualaste õigusaktide täiustamise tagamiseks.

Muudatusettepanek

JRC suurendab oma pädevust, et tagada sõltumatu teaduslik ja tehniline tõendusmaterjal, mis on vajalik liidu tuumaohutuse- ja -julgeolekualaste õigusaktide täiustamise tagamiseks ***ning paremate rahvusvaheliste standardite toetamiseks. Selliste teadusuuringute täpne iseloom tuleb määrata kindlaks suunistega, mille kehtestavad liidu institutsioonid, eelkõige tuumaelektrijaamade stressitestide valguses.***

Selgitus

Teadusuuringute Ühiskeskuse ülesanne on teha tööd ELi poliitika toetamiseks, antud juhul ohutuse ja turvalisuse küsimustes. Seetõttu on igati seaduspärane jääda pärast tuumaelektrijaamade stressiteste ootama suuniseid, mida ELi institutsioonid Teadusuuringute Ühiskeskuse tööprogrammi kohta annavad.

Muudatusettepanek 80 **Ettepanek võtta vastu määrus** **I lisa – osa 3 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Euratori programmi üldeesmärkide saavutamiseks toetatakse täiendavat tegevust (otsene ja kaudne tegevus, koordineerimine ja ühise programmitöö stimuleerimine), tänu millele tagatakse ühiste probleemide lahendamiseks tehtavate teadusjõupingutuste koostoime (nt seoses materjalide, jahutustehnoloogia, tuumaalaste võrdlusandmete, modelleerimise ja simulatsiooni, kaugkäsitsemise, jäätmekäitluse, kiirguskaitsega).

Muudatusettepanek

Euratori programmi üldeesmärkide saavutamiseks toetatakse täiendavat tegevust (otsene ja kaudne tegevus, **töötajate kaitse**, koordineerimine ja ühise programmitöö stimuleerimine), tänu millele tagatakse ühiste probleemide lahendamiseks tehtavate teadusjõupingutuste koostoime (nt seoses materjalide, jahutustehnoloogia, tuumaalaste võrdlusandmete, modelleerimise ja simulatsiooni, kaugkäsitsemise, jäätmekäitluse, kiirguskaitsega).

Muudatusettepanek 81 **Ettepanek võtta vastu määrus** **I lisa – osa 4 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Euratori programmi abil võib rakendada laenurahastut ja omakapitalirahastut, mis on välja töötatud raamprogrammi „Horisont 2020” raames ja mille rakendusala laiendatakse artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks.

Muudatusettepanek

Euratori programmi abil võib rakendada laenurahastut ja omakapitalirahastut, mis on välja töötatud raamprogrammi „Horisont 2020” raames ja mille rakendusala laiendatakse artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks, **ning VKEde nähtavuse ja osalemise tõstmiseks.**

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus **I lisa – osa 4 – lõik 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa Teadusnõukogu (ERC) programmi rahastamise suhtes on abikõlblikud ka sellised alusuuringuid, mis on potentsiaalselt rakendatavad mitte ainult tuumavaldkondades, vaid ka muudes teadusuuringute sektorites, mis kuuluvad „Horisont 2020” alla.

Selgitus

Ekslikult tuumauuringuteks märgitud alusuuringud on jäänud praegu ERC rahastamisest välja põhjendusega, et need kuuluvad Euratomi alla. Sellist diskrimineerimist tuleb vältida, sest ERC peaks rahastama iga tüüpi alusuuringuid.

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – osa 1 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d a) Anda panus teadus- ja arendustegevuse kavasse, mis põhineb liidu stressitestide (näiteks seisnilise modelleerimise või südamikula sulamise simulatsioonidega seotud testide) kokkuvõtetes loetletud soovitudel – Rahastatud projektide protsent, mis tõenäoliselt hõlbustab nende soovitud rakendamist.

Muudatusettepanek 84

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – osa 1 – punkt d b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d b) Toetada tuumalõhustumise pikaajalist kestlikkust, pikendades reaktorite eluiga või kavandades uusi reaktoritüüpe

– Rahastatud projektide protsent, mis tõestatavalt pikendab reaktorite eluiga või aitab kavandada uusi reaktoritüüpe.

Muudatusettepanek 85
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – osa 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) Tuumasünteesi kui energiaallika otstarbekuse tõendamine olemasolevate ja tulevaste tuumasünteesirajatiste kasutamise **ning materjalide, tehnoloogiate ja kontseptsioonide väljatöötamise** abil

Muudatusettepanek 86
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – osa 2 – lõik 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

tuumaohutuse suurendamine, sh tuumkütuse ja tuumareaktorite ohutuse suurendamine, jäätmekäitluse ja dekomisjoneerimise tõhustamine ning hädaolukorras valmisoleku parandamine;

tuumaohutuse suurendamine, sh tuumkütuse ja tuumareaktorite ohutuse suurendamine, jäätmekäitluse ja dekomisjoneerimise tõhustamine, **töötajate kaitse** ning hädaolukorras valmisoleku parandamine;

Muudatusettepanek 87
Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – osa 2 – lõik 1 – punkt 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Olulistes teadus- ja tehnikavaldkondades oskuste nappuse ennetamine

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

Programm „Horisont 2020” pakub liidule palju teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud võimalusi. See kehtib nii tuumauuringute kui ka liidu muude teadusuuringute kohta.

Komisjonil oli algselt kavatsus luua „Horisont 2020” ühise raamprogrammina ning seetõttu peaks see hõlmama ka tuumauuringuid. Tuumateadlaste antud panus liidu teadusuuringutesse on ülitähtis ja seepärast peaks „Horisont 2020” hõlmama ka tuumauuringuid. „Horisont 2020” kolm eesmärki on tiptasemel teadus, juhtpositsioon tööstuses ja liidu ees seisvate suurte ühiskonnaprobleemidega tegelemine – tuumauuringute ja -teadlaste kaasamine aitab neid kõiki saavutada. Tuumauuringute väljajätmine programmist „Horisont 2020” takistaks liidul neid eesmärke saavutamast.

Iga liikmesriik võiks ja peaks tuumauuringutest ja Euratomi raamistikuga antavast Euroopa lisandväärtusest kasu saama olenemata sellest, kas ta kasutab tuumaenergiat või mitte. Seetõttu peaks Euratomi programm kõigil tasanditel tagama ressursside tõhusaima kasutamise ja ära hoidma selle, et tuumavaldkonnas tiptaseme saavutamiseks tehakse topelt jõupingutusi.

„Horisont 2020” eesmärgid tuleks viia tuumauuringutesse samamoodi, nagu seda on tehtud paljude teiste valdkondade puhul. Euroopa Parlament on käsitlenud viimastel kuudel Euratomi raamistikku aastateks 2012–2013 menetluste 2011/0046(NLE), 2011/0043(NLE), 2011/0045(NLE) ja 2011/0044(NLE) raames. Euratomi raames esitatavate aruannete vähenemine näitab olulist sammu lihtsustamise suunas ja seda tuleks tervitada. Mis üldist õigusraamistikku puudutab, siis on raportöör veendunud, et hiljuti Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud raportites sisalduvatest üleskutsetest lähtudes ja arvestades Euroopa Parlamendi õigusi tulevastes eelarvemenetlustes on praegu just õige aeg õiguslikud küsimused uuesti läbi vaadata.

Raportöör märgib, et kavandatud rahastamispaketis on tuumalõhustumisele ettenähtud summasid ainult veidi suurendatud. Võrreldes liidu eri programmidest antud toetusega taastuenergia allikatele ei ole tuumalõhustumine sama palju toetust saanud, kuigi tuumalõhustumist tunnustatakse väikese CO₂ heitega energia allikana.

Eraldatavaid eelarvevahendeid kaaludes tuleks silmas pidada ka tuumaelektriijaamade 2011. aasta stressitestide tulemusi. Kavandatav 13,5 %line halduskulude eelarve tundub olevat põhjendamatult suur ja vajab läbivaatamist.

ITER, JET ja tuumasünteesi tulevik

Oma esialgses ettepanekus soovitas komisjon ITERi rahastamise programmist „Horisont 2020” ja mitmeaastasest finantsraamistikust välja jätta. See ei põhine ei loogilistel ega teaduslikel põhjendustel. On tähtis, et Euroopa juhtpositsioon tuumasünteesiuuringutes ei satuks ohtu ning et mitmeaastasest finantsraamistikust väljajätmine ei kahjustaks seetõttu ITERi projekti, milles juba nii palju on saavutatud, ja selle pikaajalist elujõulisust.

ITERi lisamine mitmeaastasesse finantsraamistikku ja programmi "Horisont 2020" annab parema ja täielikuma ülevaate ITERile eraldatud vahenditest ja kindlustab ITERi koha liidu teadusuuringute tulevases raamistikus; seda aspekti tuleb parlamendi seisukohas arvestada.

Raportöör nõuab, et jätkataks toetuse andmist käimasolevatele tuumasünteesiprojektidele, nt Euroopa Ühisoroidkambrile (JET), mis seni annab Euroopa tuumasünteesienergia kohta jätkuvalt kõige täpsemat teavet. Kui liit tõepoolest soovib, et ITERi teadusuuringute tulemuseks oleks kasutatav energia, peaks ta toetama JETi tegevust vähemalt kuni ITERi kavandatava alguseni.

Toetus SET-kavale

Tuumauuringud omavad energiatehnoloogia strateegilise kava (SET-kava) elluviimisel suurt tähtsust. Et selle kavaga jätkata ja aidata kaasa „Horisont 2020” kahe eesmärgi (juhtpositsioon tööstuses ja suurte ühiskonnaprobleemidega tegelemine) saavutamisele, kutsub raportöör oma muudatusettepanekutes üles jätkama tööd SET-kava vallas perioodil 2013–2018 ja pärast seda. See hõlmab toetust sellistele platvormidele ja organitele nagu säästva tuumaenergia Euroopa tööstusalgatus, säästva tuumaenergia tehnoloogiaplatform ja geoloogilise lõpladustamise tehnoloogiaplatform.

Valdkonnaülelised meetmed

Raportöör soovib uuesti rõhutada vajadust lihtsustamise järele kõikidel tasanditel ja tunneb seetõttu heameelt komisjoni ettepanekus sisalduvate vastavate ettepanekute üle. Lihtsustamise küsimust on Euroopa Parlament juba käsitlenud oma teadusuuringute raamistikku käsitlevates varasemates raportites – Euroopa Liidu teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi vahehindamine (2011/2043(INI)), teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamine (2010/2079(INI)) ja roheline raamat „Probleemid ja võimalused: ELi teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise ühise strateegilise raamistiku arendamine” (2011/2107(INI)) – nad kõik said parlamendi laia toetuse osaliseks ning peegeldasid äriühingute ja teadusringkondade üldisi seisukohti. On väga oluline, et komisjon suhtuks tõsiselt suurema lihtsustamise vajadusse ning et uues lähenemisviisis kajastuks muutus komisjoni arusaamades, eelkõige seoses halduskoormusega. Eelistatav oleks kasutajasõbralikum lähenemine, milles tähtsaimaks peetakse tipp tulemusi, mitte ei tunnustata üksnes haldussuutlikkust.

Raamistiku eri osade suhtes tuleks kasutada sama lähenemisviisi. Tuleks kaaluda keskse vahendusteenistuse loomist, mis on avatud kasusaajatele ja komisjoni ametnikele ja mis abistaks selguse saamisel eri tõlgenduste korral. Ettepanekus esitatud auditi künnise vähendamine 375 000 eurolt 325 000 eurole programmis „Horisont 2020” suunab vahendid

tõenäoliselt teadusuuringutelt ära haldusele ja seda tuleks veel kord kaaluda. Asutuste võimalus kasutada kulude täieliku katmise metoodikat tegelike kulude eest hüvitise nõudmisel tuleks säilitada. Kuigi paljud täiustatud hüvitamismeetodid on head, tuleks eri hüvitamisvormide kohta anda segaduste vältimiseks täiendavaid selgitusi.

„Horisont 2020” ühiskonnaga seotud eesmärgid – teadlaste hulgas suurema soolise tasakaalu ja teadlaste liikuvuse edendamine – peavad programmi kogu ulatuses alles jääma ja nendele tuleks suunata sobivad otsesed ja kaudsed meetmed.

Osalemise suurendamine ja VKEd

Komisjon on püüdnud VKEde probleeme „Horisont 2020” raames käsitleda. See on asjakohane, arvestades VKEde tähtsust Euroopa majanduses ja nende haavatavust finantskriisi tõttu. VKEde alaesindatusele paljudes tuumauuringute valdkondades tuleks tähelepanu pöörata.

VKEdele rahastamiseks mõeldud olemasolevad programmid, nt Eureka Star ja osa Marie Curie meetmetest, tuleks avada ka tuumateadlastele.

Rahastamise mõttes ei peaks VKEdel olema juurdepääs mitte ainult VKEdele otseselt suunatud rahastamisvahenditele, vaid tuumauuringutes osalevatele VKEdele peaksid olema avatud kõik innovaatilised rahastamisvahendid.

Tagamaks mõistlik tööstuse, VKEde ja teadusringkondade esindajate tasakaal, tuleks sõltumatute ekspertide rühmade nimetamisel võtta sobivaid meetmeid.

Innovaatiliste rahastamisvahendite kasutamine on ülisuure tähtsusega kogu „Horisont 2020” raamistikus ja nendele juurepääsu ei tohiks VKEdele raskeks muuta. Oma teavitamisrollis peaks JRC kaaluma otsese meetmena ka VKEde rahastamise suurendamist Euratomi programmist ja töötama välja kommunikatsioonistrateegiad selle saavutamiseks.

Oskuste nappuse ja ajude äravoolu ennetamine

„Horisont 2020” teise eesmärgi seisukohast (juhtpositsioon tööstuses) on ülioluline vältida tuumalaste oskuste nappust. Kõik tuumalühendamise ja tuumasünteesi aspektid peavad jääma liitu. Raportöör teeb ajude äravoolu ohtu silmas pidades oma muudatusettepanekutes ettepanekud parandada teadlaste töötingimusi.

Euroopa Teadusnõukogul (ERC) on oluline roll tipptasemel teadusuuringute ligitõmbamisel Euroopasse ja nende seal hoidmisel ning seda rolli tuleks tunnustada. ERC eelarve ei tohiks olla väiksem kui kavandatud 77 %line suurendamine ette näeb.

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusvahelise koostöö tähtsust tuleks rõhutada nii praeguste kui ka tulevaste ohutusmeetmete suhtes kokkuleppe saavutamise ja nende meetmete propageerimise seisukohast. Rahvusvaheline koostöö on tähtis ka liidu teadlaste juurdepääsu edendamisel maadesse, kus tuumatööstus on vähem arenenud.

Üldiselt puudub „Horisont 2020” ettepanekutes rahvusvahelise koostöö osas selgus, mistõttu see aspekt vajab täpsustamist. Koostööd on vaja teha ka liitu mittekuuluvate partneritega ja see võiks avatud protsessi kaudu viia rahvusvaheliste konkreetse suunitlusega pakkumismenetlusteni.

Paljud järgmisel kolmekümnel aastal ehitatavatest ja kavandatavatest reaktoritest asuvad liitu ja OECDsse mittekuuluvates riikides, mistõttu see on suurepärane võimalus eksportida Euroopa ohutusstandardeid. Ühtlasi annab see liidus väljaõppe saanud teadlastele ja liidu ettevõtetele võimaluse aidata täita lünki tulevaste tuumariikide oskusteabes. Seda tuleb vaadelda kui paljude liitu ja OECDsse mittekuuluvate riikide suurepärasest võimalusest tutvuda liidu kõrgete standarditega ja liidu tipptasemega.

Raportöör on oma muudatusettepanekutes rõhutanud mitmeid aspekte, mida antud valdkonnas tuleks arvesse võtta, nagu tuumaenergia potentsiaalne mõju tuumarelva levikule ja tuumaterrorismile, aga ka tuumaohutuse piiriüleised aspektid.

Täiendavad liidu rahastamisvahendid

Kindlasti tuleks tunnustada ja edendada rolli, mida võivad etendada struktuurifondid tuumauuringuprojektide (nt SUSEN Tšehhi Vabariigis) rahastamise toetamisel. Piirkondi tuleks ka julgustada kasutama Euroopa Regionaalarengufondi rahastamist arukate spetsialiseerumisstrateegiate väljatöötamiseks, et arendada välja piirkondlikud tuumauuringu klastrid.

18.9.2012

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (2014–2018) kohta, millega täiendatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020”
(COM(2011)0812 – C7-0009/2012 – 2011/0400(NLE))

Arvamuse koostaja: Nils Torvalds

Muudatusettepanek 1

Seadusandliku resolutsiooni projekt
Lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. juhib tähelepanu asjaolule, et seadusandlikus ettepanekus esitatud rahastamispakett on vaid seadusandjale suunatud soovitus ning seda ei saa määrata kindlaks enne, kui jõutakse kokkuleppele määruse ettepaneku osas, millega kehtestatakse mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020;

Muudatusettepanek 2

Seadusandliku resolutsiooni projekt
Lõige 1 b (uus)

Seadusandliku resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 b. tuletab meelde oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase

finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel¹; kordab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus on vaja piisavaid lisavahendeid, et liit saaks ellu viia oma praeguseid poliitilisi prioriteete ning Lissaboni lepinguga saadud uusi ülesandeid, samuti reageerida ootamatutele sündmustele; juhib tähelepanu sellele, et isegi kui järgmise mitmeaastase finantsraamistiku vahendeid suurendatakse vähemalt 5% võrreldes 2013. aasta tasemega, on võimalik liidu kokkulepitud eesmärkide ja kohustuste täitmisesse ning liidu solidaarsuse põhimõtte järgimisse anda vaid piiratud panus; palub nõukogul, juhul kui ta ei jaga seda seisukohta, selgelt välja tuua, millised poliitilised prioriteedid või projektid võiks täielikult peatada, hoolimata nende tõendatud lisaväärtusest Euroopa jaoks;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0266.

Muudatusettepanek 3

Seadusandliku resolutsiooni projekt Lõige 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 c. tuletab lisaks meelde oma seisukohta, mille kohaselt peaksid järgmise mitmeaastase finantsraamistiku keskmes vastavalt Euroopa lisandväärtuse ja tipptaseme põhimõtetele olema majanduskasvu ja konkurentsivõimet soodustavate valdkondade, näiteks teadus- ja uuendustegevus, eelarvevahendid;

Muudatusettepanek 4

Seadusandliku resolutsiooni projekt
Lõige 1 d (uus)

Seadusandliku resolutsiooni projekt

Muudatusettepanek

1 d. tuletab eelkõige meelde, et samas resolutsioonis nõuab Euroopa Parlament asjaomaste kulutuste märkimisväärset suurendamist alates 2013. aastast, et tõhustada ja stimuleerida liidus teadus-, arendus- ja uuendustegevuse rahastamist ning tagada see;

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Ühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (edaspidi „Euratori programm”) raames tehtavate **tuumauuringutega** aidatakse kaasa teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” (kehtestatud [kuupäev] määrusega (EL) nr XX/XXXX, edaspidi „raamprogramm „Horisont 2020”) eesmärkide saavutamisele ja hõlbustatakse Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist ning Euroopa teadusruumi loomist ja toimimist.

Muudatusettepanek

(3) Ühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (edaspidi „Euratori programm”) raames tehtavate **tuumauuringute ja tippasemel innovatsioonitegevusega** aidatakse kaasa teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020” (kehtestatud [kuupäev] määrusega (EL) nr/....., edaspidi „raamprogramm „Horisont 2020”) eesmärkide saavutamisele ja hõlbustatakse Euroopa 2020. aasta strateegia rakendamist ning Euroopa teadusruumi loomist ja toimimist; **lisaks tuleks sellega püüda kasutada rohkem tuumauuringute struktuurifonde ja tagada vastavus kõnealuste fondide ja ühenduse uuringuprioriteetide vahel, ilma et tippaseme põhimõte ohtu seataks.**

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) ITERi projekti ühiseks rakendamiseks

Muudatusettepanek

(6) ITERi projekti ühiseks rakendamiseks

ettenähtud ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni asutamislepingu sõlmimisega on ühendus võtnud kohustuse osaleda ITERi ehitamises ja selle edasises kasutamises. Ühenduse osalust haldab ITERi ja Tuumasünteesienergeetika Arendamise Euroopa Ühisettevõtte (edaspidi „ühisettevõtte Fusion for Energy”), mis loodi nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsusega. *Ühisettevõtte Fusion for Energy*, sh ITERi tegevust reguleeritakse eraldi õigusaktiga.

ettenähtud ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni asutamislepingu sõlmimisega on ühendus võtnud kohustuse osaleda ITERi ehitamises ja selle edasises kasutamises. Ühenduse osalust haldab ITERi ja Tuumasünteesienergeetika Arendamise Euroopa Ühisettevõtte (edaspidi „ühisettevõtte Fusion for Energy”), mis loodi nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsusega. *Ühisettevõtte Fusion for Energy*, sh ITERi tegevust reguleeritakse eraldi õigusaktiga. ***Selle eraldi õigusaktiga sätestatakse maksimaalne summa, mille võib liidu eelarvest ITERi projektile 2014.–2018. aastal eraldada. Maksimumsumma täiendab eelarvet, mille komisjon on ette näinud programmile „Horisont 2020”, Euratomi raamprogrammile ja muudele liidu programmidele. Nimetatud maksimumsummat ületavad kulud ei tohiks kuidagi mõjutada muid liidu eelarvest rahastatavaid projekte ning nende katmiseks tuleks suurendada mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärasid või kasutada vajaduse korral ülemmäärasid ületavaid lisavahendeid.***

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Selleks et tuumasünteesienergia muutuks äriotstarbelise energiatootmise üheks usaldusväärseks võimaluseks, tuleb ITERi ehitamine kõigepealt edukalt ja õigel ajal lõpule viia ning alustada selle käitamist. Samuti tuleb kehtestada ambitsioonikad, kuid realistlikud suunised 2050. aastaks seatud elektritootmiseesmärkide saavutamiseks. Kõnealuste sihtide saavutamiseks tuleb

Muudatusettepanek

(7) Selleks et tuumasünteesienergia muutuks äriotstarbelise energiatootmise üheks usaldusväärseks võimaluseks, tuleb ITERi ehitamine kõigepealt edukalt ja õigel ajal lõpule viia ning alustada selle käitamist. Samuti tuleb kehtestada ambitsioonikad, kuid realistlikud suunised 2050. aastaks seatud elektritootmiseesmärkide saavutamiseks. Kõnealuste sihtide saavutamiseks tuleb

Euroopa tuumasünteesiprogrammile uus suund anda. Rohkem tuleks keskenduda ITERi toetatavale tegevusele. Selline ratsionaliseerimine ei tohiks kahjustada Euroopa juhtivat rolli tuumasünteesiuuringutes.

Euroopa tuumasünteesiprogrammile uus suund anda. Rohkem tuleks keskenduda ITERi toetatavale tegevusele, **tagades samas nõuetekohase kontrolli riskide üle ja ülekulude vältimise**. Selline ratsionaliseerimine ei tohiks kahjustada Euroopa juhtivat rolli tuumasünteesiuuringutes **ega muid tulemuslikke liidu programme**.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Kui iga liikmesriigi asi on otsustada, kas kasutada tuumaenergiat või mitte, siis liidu ülesanne on kõikide liikmesriikide huvides välja töötada raamistik, millega toetatakse valdkonnaüleseid tuumalõhustumistehnoloogia alaseid ühiseid teadusuuringuid ning teadmiste loomist ja säilitamist, pöörates erilist rõhku ohutusele, julgeolekule, kiirguskaitsele ja tuumarelva leviku tõkestamisele. Selleks on vaja sõltumatut teaduslikku tõendusmaterjali ja selles osas võib JRC anda olulise panuse. Sellist vajadust on tunnistanud komisjoni teatises „Euroopa 2020 – strateegiline juhtalgatus „Innovaatiline liit””, milles teatati kavatsusest tugevdada JRC kaudu poliitiliste otsuste tegemiseks vajalikke teaduslikke tõendusmaterjale. JRC teeb ettepaneku seada kõnealuse ülesande lahendamisel tuumaohutuse ja -julgeoleku alastes teadusuuringutes keskele kohale liidu poliitilised prioriteedid.

Muudatusettepanek

(10) Kui iga liikmesriigi asi on otsustada, kas kasutada tuumaenergiat või mitte, siis liidu ülesanne on kõikide liikmesriikide huvides välja töötada raamistik, millega toetatakse valdkonnaüleseid tuumalõhustumistehnoloogia, **eriti uue põlvkonna tuumareaktorite** alaseid ühiseid teadusuuringuid ning teadmiste loomist ja säilitamist, pöörates erilist rõhku ohutusele, julgeolekule, kiirguskaitsele ja tuumarelva leviku tõkestamisele. Selleks on vaja sõltumatut teaduslikku tõendusmaterjali ja selles osas võib JRC anda olulise panuse. Sellist vajadust on tunnistanud komisjoni teatises „Euroopa 2020 – strateegiline juhtalgatus „Innovaatiline liit””, milles teatati kavatsusest tugevdada JRC kaudu poliitiliste otsuste tegemiseks vajalikke teaduslikke tõendusmaterjale. JRC teeb ettepaneku seada kõnealuse ülesande lahendamisel tuumaohutuse ja -julgeoleku alastes teadusuuringutes keskele kohale liidu poliitilised prioriteedid.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Suurem mõju peaks saavutatama ka sellega, et Euratomi programm ja erasektori rahalised vahendid ühendatakse avaliku ja erasektori partnerlussuhetega põhivaldkondades, kus tänu teadusuuringutele ja innovatsioonile oleks võimalik saavutada liidu üldisemad konkurentsivõimeesmärgid. Erilist tähelepanu tuleks pöörata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamisele.

Muudatusettepanek

(16) Suurem mõju peaks saavutatama ka sellega, et Euratomi programm ja erasektori rahalised vahendid ühendatakse avaliku ja erasektori partnerlussuhetega põhivaldkondades, kus tänu ***tiptasemel*** teadusuuringutele ja innovatsioonile oleks võimalik saavutada liidu üldisemad konkurentsivõimeesmärgid. Erilist tähelepanu tuleks pöörata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamisele. ***Lisaks tuleks soodustada struktuurifondide sagedasemat kasutamist tuumauuringute toetamiseks ja kõnealuste fondide osalist vastavusse viimist ühenduse teadusuuringute prioriteetidega, ilma et tiptaseme põhimõte ohtu seataks.***

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Euroopa Ülemkogu kohtumisel 4. veebruaril 2011 tunnistati vajadust võtta kasutusele uus lähenemisviis seoses liidu teadusuuringute rahastamise kontrollimise ja riskijuhtimisega ning nõuti tasakaalu saavutamist usalduse ja kontrolli ning riskide võtmise ja nende vältimise vahel. Euroopa Parlament ***kutsus*** oma 11. novembri 2010. aasta resolutsioonis ***teadusuuringute raamprogrammide rakendamise lihtsustamise kohta*** üles pragmaatiliselt lihtsustama haldus- ja finantskorda ning ***märkis***, et liidu teadusuuringute rahastamise juhtimine peaks rohkem põhinema osalejate usaldusel ja riskitaluvusel.

Muudatusettepanek

(19) Euroopa Ülemkogu kohtumisel 4. veebruaril 2011 tunnistati vajadust võtta kasutusele uus lähenemisviis seoses liidu teadusuuringute rahastamise kontrollimise ja riskijuhtimisega ning nõuti tasakaalu saavutamist usalduse ja kontrolli ning riskide võtmise ja nende vältimise vahel. Euroopa Parlament ***nõudis*** oma 11. novembri 2010. aasta ***resolutsioonis¹ ja 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis² liidu teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise radikaalset lihtsustamist.*** ***Esimeses*** resolutsioonis ***kutsuti*** üles pragmaatiliselt lihtsustama haldus- ja finantskorda ning ***märgiti***, et liidu teadusuuringute rahastamise juhtimine peaks rohkem põhinema osalejate usaldusel ja riskitaluvusel, ***samal ajal kui viimatinimetatud resolutsioonis toonitati,***

et rahaliste vahendite suurendamine tuleb siduda rahastamismenetluste olulise lihtsustamisega.

¹ *ELT C 74E, 13.3.2012, lk 34.*

² *Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0266.*

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral karistusi. Muudetud kontrollistrateegia, mille puhul rõhk suunatakse vigade arvu vähendamisele riskipõhisele kontrollile ja pettuste avastamisele, peaks vähendama osalejate kontrollikoormust.

Muudatusettepanek

(20) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli vältel kaitsta **vajalike**, proportsionaalsete **ja tõhusate** meetmetega, mis hõlmavad rikkumiste ärahoidmist, avastamist ja uurimist, samuti kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmist ning vajaduse korral karistusi. Muudetud kontrollistrateegia, mille puhul rõhk suunatakse vigade arvu vähendamisele riskipõhisele kontrollile ja pettuste avastamisele, peaks vähendama osalejate kontrollikoormust.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Euratomi asutamislepingu artikli 7 kohaselt vastutab Euratomi programmi elluviimise eest komisjon. Euratomi programmi rakendamisel, v.a otseste meetmete puhul, peaks komisjoni abistama liikmesriikide nõuandekomitee, et tagada riikide poliitika asjakohane koordineerimine kõnealuse teadus- ja koolitusprogrammiga hõlmatud

Muudatusettepanek

(25) Euratomi asutamislepingu artikli 7 kohaselt vastutab Euratomi programmi elluviimise eest komisjon. Euratomi programmi rakendamisel, v.a otseste meetmete puhul, peaks komisjoni abistama liikmesriikide nõuandekomitee, et tagada riikide poliitika asjakohane koordineerimine kõnealuse teadus- ja koolitusprogrammiga hõlmatud

valdkondades.

valdkondades **ning edendada tugevat koostöid ja vastastikust täiendavust Euroopa, riiklike ja piirkondlike fondide vahel.**

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25 a) Liidu ja liikmesriikide rahaliste vahendite kasutamist teadus- ja innovatsioonitegevuse valdkonnas tuleks paremini koordineerida, et tagada vastastikune täiendus, suurem tõhusus ja nähtavus ning saavutada eelarve vallas parem koostöid.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e a) „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd)” – komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ¹ sätestatud kriteeriumidele vastavad juriidilised isikud.

¹ *ELT L 124, 30.5.2003, lk 36.*

Muudatusettepanek 15

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(h) tagada tuumauuringute jaoks üleeuroopaliselt oluliste teadustaristute

(h) tagada tuumauuringute jaoks üleeuroopaliselt oluliste **uute**

kättesaadavus ja kasutamine.

teadustaristute kättesaadavus ja kasutamine
ning edendada nende arendamist.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Euratomi programmi rakendamiseks ettenähtud rahastamispaketi suurus *on* 1 788,889 miljonit eurot. See summa jaguneb järgmiselt:

Muudatusettepanek

1. *Eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise [kuupäev] institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti [18] kohaselt on* Euratomi programmi rakendamiseks ettenähtud rahastamispaketi suurus 1 788,889 miljonit eurot. See summa *on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks. Summa* jaguneb järgmiselt:

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 1 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. ITERi projekti rahastamine 2014.–2018. aastal ei sisaldu eespool nimetatud rahastamispaketis ja see määratakse kindlaks nõukogu otsusega xxx/xxx.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Iga-aastased assigneeringud kiidavad eelarvepädevad institutsioonid heaks, ilma et see piiraks määruse (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) ning Euroopa Parlamendi, nõukogu ja

*komisjoni vahelise xxx/201z
institutsioonidevahelise kokkuleppe
(eelarvealase koostöö ning usaldusväärse
finantsjuhtimise kohta) sätete
kohaldamist.*

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*4 a. Ühendus kasutab rohkem
struktuurifonde tuumauuringute
toetamiseks ja tagab vastavuse kõnealuste
fondide ja liidu teadusuuringute
prioriteetide vahel, ilma et tiptaseme
põhimõte ohtu seataks.*

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 17 – lõik 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) teadlikkuse tõstmiseks ettenähtud algatused ja Euratomi programmi alusel rahastamisele juurdepääsu lihtsustamine, eelkõige alaesindatud piirkondades või alaesindatud osalejaliikide jaoks;

(a) teadlikkuse tõstmiseks ettenähtud algatused ja Euratomi programmi alusel rahastamisele juurdepääsu lihtsustamine, eelkõige alaesindatud piirkondades või alaesindatud osalejaliikide jaoks **ning eriti VKEde jaoks, et suurendada nende võimalusi kasutada rohkem olemasolevaid vahendeid ja osaleda Euratomi programmis;**

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 21 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

31. maiks 2017 teeb komisjon otsusega

31. maiks 2016 teeb komisjon otsusega

2006/970/Euratom kehtestatud Euratomi seitsmenda raamprogrammi järelhindamist ning otsusega 20XX/XX/Euratom kehtestatud ja 2015. aasta lõpuks lõpule viidava Euratomi programmi (2012–2013) järelhindamist arvesse võttes koos sõltumatute ekspertidega Euratomi programmi vahehindamise, milles käsitletakse eesmärkidega ja kõikide meetmete jätkuva asjakohasusega, vahendite tõhususe ja kasutamisega, edasise lihtsustamise ulatusega ning Euroopa lisaväärtusega seoses saavutatut (tulemuste ja mõju tagamisel tehtud edusammude tasandil). Hindamisel võetakse veel arvesse meetmete panust liidu prioriteetidesse, milleks on arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv, ning tulemusi seoses varasemate meetmete pikaajalise mõjuga.

2006/970/Euratom kehtestatud Euratomi seitsmenda raamprogrammi järelhindamist ning otsusega 20XX/XX/Euratom kehtestatud ja 2015. aasta lõpuks lõpule viidava Euratomi programmi (2012–2013) järelhindamist arvesse võttes koos sõltumatute ekspertidega Euratomi programmi vahehindamise, milles käsitletakse eesmärkidega ja kõikide meetmete jätkuva asjakohasusega, vahendite tõhususe ja kasutamisega, edasise lihtsustamise ulatusega ning Euroopa lisaväärtusega seoses saavutatut (tulemuste ja mõju tagamisel tehtud edusammude tasandil). **Hindamisel võetakse arvesse ka rahastamisvõimaluste kättesaadavusega seotud aspekte, mille eesmärk on parandada liidu VKEdele pakutava teadus- ja innovatsioonibaasi tipptaset ja edendada soolist tasakaalu.** Hindamisel võetakse veel arvesse meetmete panust liidu prioriteetidesse, milleks on arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv, ning tulemusi seoses varasemate meetmete pikaajalise mõjuga.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	6.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 3 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, Richard Ashworth, Reimer Böge, Zuzana Brzobohatá, Jean Louis Cottigny, Jean-Luc Dehaene, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Jens Geier, Lucas Hartong, Jutta Haug, Monika Hohlmeier, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Anne E. Jensen, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, George Lyon, Claudio Morganti, Jan Mulder, Juan Andrés Naranjo Escobar, Dominique Riquet, Derek Vaughan, Angelika Werthmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Burkhard Balz, Maria Da Graça Carvalho, Edit Herczog, Jürgen Klute, Peter Šťastný, Georgios Stavrakakis, Nils Torvalds

18.9.2012

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogrammi (2014–2018) kohta, millega täiendatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020”
(COM(2011)0812 – C7-0009/2012 – 2011/0400(NLE))

Arvamuse koostaja: Piotr Borys

LÜHISELGITUS

Käesolev määrus kuulub 2011. aasta novembris Euroopa Komisjoni poolt esitatud raamprogrammi „Horisont 2020” õigusaktide paketti. Paketi eesmärk on kehtestada teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm aastateks 2014–2020.

Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni poliitika on liidu konkurentsivõimele olulise tähtsusega. ELi eesmärk on kohaneda muutuva maailmaga, püüdes jõuda teaduspoliitikas tasemele, mis seab ELi tehnoloogias juhtpositsioonile ning loob seeläbi töökohti ja elavdab majandust.

Käesoleva nõukogu määrusega kehtestatakse see raamprogrammi „Horisont 2020” osa, mis käsitleb Euroopa Aatomienergiaühendust. Määruse õiguslik alus on Euratomi asutamislepingu artikkel 7. Artiklis sätestatakse Euratomi teadusprogrammide koostamine iga viie aasta tagant, mille tõttu raamprogrammi „Horisont 2020” Euratomi programmi osa kehtib ainult aastateks 2014–2018.

Artikli 7 kohaselt ei ole parlament kaasatud Euratomi teadusprogrammide koostamisse. 6. jaanuari 2012. aasta kirjaga otsustas nõukogu siiski parlamendiga käesoleva määruse teemal konsulteerida. Komisjon soovib parlamendi nimel tänada nõukogu asutamislepingutes esineva puuduse kõrvaldamise ja parlamendi protsessi kaasamise eest.

Õiguskomisjoni huvi antud määruse vastu piirdub suures osas eetikaküsimustega, kuna komisjon vastutab uute tehnoloogiatega seotud eetikaküsimuste eest.

Tuumenergia valdkond tõstatab terve rea uusi eetikaküsimusi, mis on põhiliselt seotud aatomienergia turvalisuse ja lõppladustamisega.

Parlamendikomisjon soovib sellega seoses tunnustada Euroopa Komisjoni programmi eelnõu puhul, milles on tuumaohutusele suurt tähelepanu pööratud.

Parlamendikomisjon juhib tähelepanu ka määruse eelnõu artiklile 10, mis käsitleb rahastatavate teadustegevuste allutamist eetikapõhimõtetele. Kõige tähtsam nendest eetikapõhimõtetest on muidugi see, et ELi rahastatavates teadusuuringutes tuleb keskenduda ainult tuumateaduse tsiviilrakendustele.

Õiguskomisjon kutsub Euroopa Parlamenti üles võtma vastu määruse eelnõu, arvestades eelkõige seda, et ettepanekus on selgelt välja toodud, et igal liikmesriigil on õigus otsustada, kas ta kasutab tuumaenergiat või mitte.

Õiguskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil teha ettepanek kiita komisjoni ettepanek heaks.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	18.9.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 25 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Jiří Maštálka, Alajos Mészáros, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Dimitar Stoyanov, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Rainer Wieland, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Piotr Borys, Eva Lichtenberger, Angelika Niebler, Dagmar Roth-Behrendt, József Szájer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Jacek Włosowicz

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	28.11.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 36 -: 5 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Dimitrios Droutsas, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Salvador Sedó i Alabart, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Alejo Vidal-Quadras
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Seán Kelly, Vladimír Remek, Peter Skinner, Silvia-Adriana Țicău